

GRIB ENGAGEMENTET

EVALUERING AF MODELFORSLØG I KOMMUNERNE MED
AT FÅ FLERE BØRN OG UNGE TIL AT MØDE KUNST OG KULTUR

Et samarbejde mellem Gentofte Musikskole, Kulturskolerne i Gentofte og C:NTACT

December 2021

Kolofon

Evaluering af modelforsøg i kommunerne med at få flere børn og unge til at møde kunst og kultur

Udgivet af Kulturskolerne i Gentofte Kommune og C:NTACT

Udgivelsesår: 2021

Udarbejdet af ekstern evalueringskonsulent Emma Liv Kornbech i samarbejde med C:NTACT

Billeder: Jón Bjarni Hjartarson

Spørgsmål til rapportens indhold kan stilles til projektleder Helena Aviaja Eley fra C:NTACT, kontaktoplysninger: helena@contact.dk

Modelforsøget er et samarbejde mellem Gentofte Musikskole, Kulturskolerne i Gentofte og C:NTACT:

Kulturskolerne i Gentofte danner ramme om Dramaskolen, Billedskolen, Forfatterskolen og Kulturpakkerne. Drama-, Billed- og Forfatterskolen er tilbud i elevernes frie tid, hvor Kulturpakkerne er et tilbud til skoler og daginstitutioner om et møde med en kunstner en hel dag omkring et tema. I alt går der cirka 300 elever på Kulturskolerne og Kulturpakkerne når ud til cirka 9000 børn i skoler og dagtilbud.

Gentofte Musikskole er en selvejende institution i Gentofte Kommune og har til huse på Kulturskolerne. Musikskolen har et bredt udbud af holdundervisning og solofag for alle aldersgrupper fra 0-25 år. Der går cirka 1800 elever på Musikskolen.

C:NTACT er Danmarks største ungdomsteater, hvis primære mål er at tilbyde en kunstnerisk platform for levende møder mellem mennesker med vidt forskellige baggrunde og skabe et miljø for integration af forskellige baggrunde og forskellige ståsteder. C:NTACT har stor erfaring med samarbejder med private såvel som offentlige instanser.

Indhold

Kolofon	2
1. Projektoplysninger	5
1.1. <i>Modelforsøgets overordnede idé.....</i>	5
1.2. <i>Modelforsøgets målsætninger, herunder hvem de primære målgrupper for modelforsøgets aktiviteter har været</i>	5
1.3. <i>Modelforsøgets kunstpædagogiske aktiviteter.....</i>	6
1.4. <i>Modelforsøgets organisatoriske niveau.....</i>	8
a) <i>Hvem har indgået som partnere i modelforsøget, hvilken rolle har de haft, og hvordan har samarbejdet været organiseret?.....</i>	9
1.5. <i>Dele af modelforsøget, der indgår i evalueringen.....</i>	11
a) <i>Hvilke kunstpædagogiske aktiviteter har evalueringen haft fokus på at skabe viden om?.....</i>	11
b) <i>Hvilke typer af tværfagligt samarbejde har evalueringen haft fokus på at skabe viden om?.....</i>	11
1.6. <i>Afviselser ift. dokumentationsmetoder i forhold til det tidligere godkendte evalueringsdesign.....</i>	11
2. Adgang.....	13
2.1. <i>Modelforsøgets antagelser knyttet til adgang.....</i>	13
2.2. <i>Hvordan modelforsøget har arbejdet med hver enkelt antagelse</i>	13
a) <i>Adgang kræver, at aktiviteten er gratis og det er nemt og uformelt at tilmelde sig.....</i>	13
b) <i>Adgang kræver, at vi rekrutterer i gennem voksne “ambassadører”, som allerede har en tillidsbåret relation til de unge, og at de unge kan identificere sig med ambassadøren</i>	14
c) <i>Adgang kræver at vi benytter ung til ung formidling i vores rekruttering</i>	14
d) <i>Adgang kræver at der udbydes nye fag.....</i>	15
e) <i>Adgang kræver en vis identifikation med underviserne. Underviseren fremstår som rollemodel</i>	15
2.3. <i>Hvilke indsigter er skabt i arbejdet med antagelserne?.....</i>	16
a) <i>Adgang kræver, at aktiviteten er gratis, og det er nemt og uformelt at tilmelde sig.....</i>	16
b) <i>Adgang kræver, at vi rekrutterer i gennem voksne “ambassadører”, som allerede har en tillidsbåret relation til de unge og at de unge kan identificere sig med ambassadøren</i>	19
c) <i>Adgang kræver at vi benytter ung til ung formidling i vores rekruttering</i>	21
d) <i>Adgang kræver at der udbydes nye fag.....</i>	24
e) <i>Adgang kræver en vis identifikation med underviserne. Underviseren fremstår som rollemodel</i>	27
3. Deltagelse	30
3.1. <i>Modelforsøgets antagelser knyttet til deltagelse.....</i>	30
3.2. <i>Hvordan modelforsøget har arbejdet med hver enkelt antagelse</i>	30
a) <i>En styrkelse af deltagelsen kræver, at vi praktisk gør det så nemt som muligt at deltage - fx ved at deltagerne får sms-påmindelser, forplejning og penge til transport om nødvendigt</i>	30
b) <i>En styrkelse af deltagelsen kræver at deltagerne har medindflydelse og opbygger medejerskab samt sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket</i>	31
c) <i>En styrkelse af deltagelsen kræver at de voksne “ambassadører” kan støtte og følge deltagerne i starten af processen indtil ny relation er opbygget til de “nye voksne”</i>	31
3.3. <i>Hvilke indsigter er skabt i arbejdet med antagelserne?.....</i>	32
a) <i>En styrkelse af deltagelsen kræver, at vi praktisk gør det så nemt som muligt at deltage - fx ved at deltagerne får sms-påmindelser, forplejning og penge til transport om nødvendigt</i>	32

b) En styrkelse af deltagelsen kræver at deltagerne har medindflydelse og opbygger medejerskab samt sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket	36
c) En styrkelse af deltagelsen kræver at de voksne “ambassadører” kan støtte og følge deltagerne i starten af processen indtil ny relation er opbygget til de “nye voksne”	45
4. Tværfagligt samarbejde	47
4.1. <i>Kontekst for det tværfaglige samarbejde</i>	47
Intentioner med det tværfaglige samarbejde og organiseringen heraf	48
4.2. <i>Indsigter omkring det tværfaglige samarbejde</i>	48
a) Hvilke faktorer og forhold synes særligt at have understøttet og fremmet det gode tværfaglige samarbejde?	49
b) Hvilke faktorer og forhold synes at have vanskeliggjort det gode tværfaglige samarbejde i forhold til de udvalgte dimensioner?	50
c) Hvilke tiltag kunne sættes i værk for at styrke det tværfaglige samarbejde?	55
5. Sammenhæng og forankring.....	58
5.1. <i>Den tværfaglige praksis som fundament for adgang og deltagelse</i>	58
a) På hvilke måder har den tværfaglige praksis understøttet modelforsøgets mål for adgang og deltagelse?.....	58
b) Hvilken ny viden om adgang og deltagelse er skabt i kraft af samarbejdet?	60
c) Hvilke nye måder at arbejde på er udviklet i kraft af samarbejdet?	61
5.2. <i>Forankring</i>	62
a) Hvilke muligheder ser I for at forankre og videreudvikle de positive erfaringer fra modelforsøget i jeres lokale kontekst?	62
b) Hvilke barrierer ser I for forankring og videreudvikling?	63
c) Hvilke tiltag på lokalt, regionalt og/eller nationalt niveau vurderer I som nødvendige eller ønskværdige for at forankre og videreudvikle de positive erfaringer fra modelforsøget?	63

1. Projektoplysninger

1.1. Modelforsøgets overordnede idé

Modelforsøget vil overordnet fremme en bredere elevsammensætning med hensyn til social og kulturel baggrund, køn, alder og etnicitet på Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte Kommune. Derudover vil modelforsøget arbejde med at udvikle og opdage nye pædagogiske tilgange og virkeligheder blandt underviserne på Musikskolen, Kulturskolerne og C:NTACT såvel som de involverede parter på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (DKDM) med det formål at fastholde nye og gamle elever.

Modelforsøget bevæger sig således på både et praksisniveau gennem konkrete workshops med elever på Musikskolen og Kulturskolerne samt på et organisatorisk niveau ved at undersøge nye tværfaglige- og kunstneriske tilgange og undervisningsformer.

1.2. Modelforsøgets målsætninger, herunder hvem de primære målgrupper for modelforsøgets aktiviteter har været

På praksisniveau er det projektets mål at:

- a) Favne nye elevgrupper, som skal deltage i forløbet side om side med elever, der førhen har deltaget i musik- og kulturskoleaktiviteter.
- b) Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte fremover kan favne unge, som ikke føler sig inkluderet i deres tilbud i dag blandt andet gennem de nye tværfaglige- og kunstneriske tilgange og formater.
- c) Samle eleverne i et fællesskab, hvor de påtager sig et ansvar overfor hinanden og den fælles proces, og hvor de vil få værktøjer og kompetencer til at formidle deres egne fortællinger.

Målgruppen for dette er unge i Gentofte Kommune mellem 13-24 år med forskellig social og kulturel baggrund, køn, alder og etnicitet, som indgår i et fællesskab, hvor de tager ansvar overfor hinanden og den fælles proces. Vi vil gerne bidrage til, at alle unge - fra de træder ind i teenageårene, og til de træder ind i voksenlivet - føler sig inkluderet i Gentoftes Musikskole og Kulturskoletilbud.

På et organisatorisk niveau er det vores målsætning at:

- a) Forskellige faglige profiler skal arbejde tværæstetisk- og fagligt sammen for at udfordre og inspirere hinanden og sammen med eleverne undersøge og eksperimentere med, hvordan de forskellige æstetiske udtryk kan påvirke hinanden.
- b) Nye tilgange, koncepter og former for undervisning rækker ud efter nye målgrupper, som derved giver Kulturskolerne og Musikskolen et bredere ståsted i lokalsamfundet. Dette gøres ved at afprøve ikke-institutionaliserede tilgange og metoder, som kan inspirere og understøtte en udvikling af arbejdet med samskabende processer, som kun findes i begrænset og uorganiseret form på Musikskolen og Kulturskolerne i dag.

Målgruppen for dette er de involverede undervisere i modelforsøget, som er tilknyttet henholdsvis Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte og C:NTACT.

1.3. Modelforsøgets kunstpædagogiske aktiviteter

Uge	Ugedag	Dato	Tid	Indhold	Sted
36 -37	Alle	-	-	Rekruttering: 38 deltagere interesseret	Ungdomsskolen 10. klassecenter (inkl. Infomøde med ung- til-ung formidling) Aurehøj Gymnasium Bakkegårdsskolen Bloom Institute Boligsocialt område FGU Gentofte Gammel Hellerup Gymnasium Gentofte HF Gentofte Studenterkursus Kvisten (ungdomsskole) Musikbunkeren/Byens Hus/Headspace

					Netværkshuset Next Job Ordrup Gymnasium SSP Tjørnegårdsskolen Ungdommens Uddannelsesvejledning Ungecenter – erhverv, beskæftigelse og integration Vangede FC Ventilen ViTo (inkl. Ung-til- ung formidling) Øregård Gymnasium Vennernes Klub/Gentofte Børnevenner Bostedet Østerled Institutet for blinde og svagtseende Idrætsprojektet Gentofte Børn og Unges Trivsel Broen Diakoniestiftelsen
	tirsdag	14. sep	10.00-13.00	Infomøde for undervisere/lærerworkshop (inkl. Ung-til-ung formidling + Birgitte underviser fortæller)	Kulturskolerne
37	torsdag	16. sep	17.00-18.30	Åbent infomøde for interesserede deltagere på ungdomsskolen	

38	man- ons	20.-22. sep	Ml. 16-21.00	1. workshop (3 timer, 10 deltagere)	Kulturskolerne
39	man- ons	27.-29. sep	Ml. 16-21.00	2. workshop (3 timer, 14 deltagere)	Kulturskolerne
40	man- ons lør	4.-6. okt 9. okt	Ml. 16-21.00 10.00-14.00	3. workshop (3 timer, 20 deltagere) Fællesprøve (4 timer, 15 deltagere)	Kulturskolerne
41	man- ons	11.-13. okt	Ml. 16-21.00	4. workshop (3 timer, 14 deltagere)	Kulturskolerne
42	EFTERÅRSFERIE				
43	man- ons lør	25.-27. okt 30. okt	Ml. 16-21.00 10.00-14.00	5. workshop (3 timer, 18 deltagere) Fællesprøve (4 timer, 13 deltagere)	Kulturskolerne
44	man- ons lør søn	1.-3. nov 6. nov 7. nov	Ml. 16-21.00 10.00-14.00 18.00-21.00	6. workshop (3 timer, 14 deltagere) Fællesprøve (4 timer, 12 deltagere) Teknisk prøve (3 timer)	Kulturskolerne Kulturskolerne Bellevue Teatret
45	man tirs Tors søn	8. nov 9. nov 11. nov 14. nov	16.00-20.00 16.00-20.00 16.00-20.00 18.00-21.00	Fællesprøve (4 timer, 13 deltagere) Fællesprøve (4 timer, 13 deltagere) Fællesprøve (4 timer, 12 deltagere) Fællesprøve (3 timer, 12 deltagere)	Bellevue Teatret Bellevue Teatret Kulturskolerne Bellevue Teatret
46	man tirs	15. nov 16. nov	10-13 / 18-20 9.00-13.00	12.00 + 19.00 forestillinger (12 deltagere) 10.00 + 12.00 forestillinger (12 deltagere)	Bellevue Teatret Bellevue Teatret
49	30. nov			Reunion (11 deltagere + 7 undervisere)	Kulturskolerne

- Produktionsmøder hver tirsdag for alle undervisere mellem den 14. sep. -9. nov. over zoom.

1.4. Modelforsøgets organisatoriske niveau

a) Hvem har indgået som partnere i modelforsøget, hvilken rolle har de haft, og hvordan har samarbejdet været organiseret?

Kulturskolerne i Gentofte og Gentofte Musikskole:

- Kulturskolerne i Gentofte danner ramme om Dramaskolen, Billedskolen, Forfatterskolen og Kultur-pakkerne. Drama-, Billed- og Forfatterskolen er tilbud i elevernes frie tid, hvor Kulturpakkerne er et tilbud til skoler og daginstitutioner om et møde med en kunstner en hel dag omkring et tema. I alt går der cirka 300 elever på Kulturskolerne og Kulturpakkerne når ud til cirka 9000 børn i skoler og dagtilbud.
- Gentofte Musikskole er en selvejende institution i Gentofte Kommune og har til huse på Kulturskolerne. Musikskolen har et bredt udbud af holdundervisning og solofag for alle aldersgrupper fra 0-25 år. Der går cirka 1800 elever på Musikskolen.
- Samarbejdet er forankret på Kulturskolerne i Gentofte.
- Musikskolen og Kulturskolerne leverer lærerkræfter (5 undervisere fra projektet er tilknyttet Musikskolen (3) og Kulturskolerne (2)), elever og de fysiske rammer for workshops m.v. Kulturskolerne administrerer det færdige regnskab og delvis økonomi.

C:NTACT:

- C:NTACT er Danmarks største ungdomsteater, hvis primære mål er at tilbyde en kunstnerisk platform for levende møder mellem mennesker med vidt forskellige baggrunde og skabe et miljø for integration af forskellige baggrunde og forskellige ståsteder. C:NTACT har stor erfaring med samarbejder med private såvel som offentlige instanser.
- C:NTACT står for projektledelse, koncept, bidrager til rekruttering, workshopledere (5 undervisere fra projektet er tilknyttet C:NTACT), afvikling af workshops, forestilling og sammenfatning af evaluering og afrapportering.

Ungdomsskolen i Gentofte:

- Ungdomsskolen i Gentofte er grundlæggende todelt i sine opgaver: Dels er der dagundervisning af cirka 120 elever fordelt på 10. klasse, tosprogsundervisning samt en række visiterede tilbud, og dels skolens udbud af en bred vifte af fritidstilbud for 14-18-årige. Ungdomsskolen har et mangeårigt og stærkt samarbejde med alle kommunens folkeskoler. Ungdomsskolen har dermed adgang til en bred gruppe af unge i kommunen.

- Ungdomsskolen bistår det opsøgende arbejde blandt kommunens unge, som også skal deltage i projektet.

Bellevue Teatret:

- Bellevue Teatret er egnsteater i Gentofte Kommune. Teatret har et alsidigt repertoire, der spænder fra børneteater til klassisk ballet. Cirka 73.000 publikummer gæstede teatret i 2019.
- Bellevue teatret leverer den fysiske ramme for forestillingen, markedsføring og billetsalg og er medproducent på opsætningen.

Det Kongelige Danske Musikkonservatorium:

- Det Kongelige Danske Musikkonservatorium er et kraftcenter i det klassiske musikliv, der udbyder de højeste uddannelser inden for musik og musikpædagogik med sigte på et arbejde som musiker, organist, komponist, musiklærer, tonemester eller til anden beskæftigelse inden for musik.
- Konservatoriet observerer og dokumenterer projektets processer og udbytte med henblik på udvikling af nye metoder for undervisning i kunsthøgskole og bidrager med udvikling, viden og inspiration til formatet.

Nøglepersoner

- Gentofte Musikskole og Kulturskolerne:
 - Ulla Clausen: Kulturskoleleder
- C:NTACT:
 - Helle Haagen: Direktør for personale og administration
 - Helena Aviaja Eley: Projektleder
 - Leonora Wulff-Jørgensen: Assistent
 - Jovana Zoric: Koordinator og instruktørassistent
- Ungdomsskolen:
 - Peter Ingsø Laursen: Skoleleder
- Bellevue teatret
 - Pia Jette Hansen: Direktør

- Anna-Sophia Noerbel: administration og planlægning
- Bjarne Olsen: Produktionsleder
- Det Kongelige Danske Musikkonservatorium:
 - Kirsten Juul Seidenfaden: Studieadjunkt, Musikpædagogik, Rytmisk træning, Entreprenørskab
 - Peter Bruun: PhD-studerende, komponist

1.5. Dele af modelforsøget, der indgår i evalueringen

a) Hvilke kunstpædagogiske aktiviteter har evalueringen haft fokus på at skabe viden om?

Vi har indsamlet viden og fokuseret på workshops á 5 hold fordelt over 6 uger med musik, komposition, improvisation, koreografi/dans, teater/instruktion, visuel kunst, street art, rap og storytelling. Evalueringen har haft fokus på at skabe viden om, hvordan eleverne har oplevet at deltage i workshops med 2 undervisere med forskellige baggrunde, og hvordan det har påvirket deres engagement og deltagelse i kunst- og kulturaktiviteter.

b) Hvilke typer af tværfagligt samarbejde har evalueringen haft fokus på at skabe viden om?

Vi har på et organisatorisk plan fokuseret på, hvordan forskellige faglige profiler har arbejdet tværfagligt- og fagligt sammen, og i hvilken grad det er lykket underviserne at udfordre og inspirere hinanden og sammen eksperimentere med, hvordan de forskellige æstetiske udtryk kan påvirke hinanden. Vi kunne ligeledes have fokuseret på, hvordan de nye fag har skabt og styrket samarbejdet mellem Kulturskolerne, Gentofte Musikskole og Ungdomsskolen i Gentofte for at skabe brobygning mellem kommunens kulturtilbud til unge. Vi fandt det undervejs mest interessant at fokusere på undervisernes praksis, og dette blev derfor vores fokus.

1.6. Afvigelser ift. dokumentationsmetoder i forhold til det tidligere godkendte evalueringsdesign

I forhold til indsamling af viden omkring antagelserne om adgang, havde vi noteret i evalueringsdesignet, at vi ville lave fokusgruppeinterview med unge, som ikke tilmeldte sig. Det er

imidlertid den eneste afvigelse i dokumentationsmetoderne, idet det ikke lykkes os at skabe kontakt til de unge, der ikke tilmeldte sig grundet manglende tid eller lignende.

2. Adgang

I dette afsnit behandles modelforsøgets evaluering af spørgsmålet om adgang. Adgang handler om at give børn og unge reel mulighed for at være til stede som legitime og fulgyldige deltagere i kunst- og kulturaktiviteter. Følgende er baseret på spørgeskema (se bilag 2 for det fulde spørgeskema), dybdegående interviews, fokusgruppeinterviews eller fællesevaluering med deltagere, undervisere, lærere eller forældre.

2.1. Modelforsøgets antagelser knyttet til adgang

Følgende antagelser er knyttet til spørgsmålet om adgang:

- a) Adgang kræver, at aktiviteten er gratis og det er nemt og uformelt at tilmelde sig.
- b) Adgang kræver, at vi rekrutterer igennem voksne “ambassadører”, som allerede har en tillidsbåret relation til de unge og at de unge kan identificere sig med ambassadøren.
- c) Adgang kræver at vi benytter ung til ung formidling i vores rekruttering.
- d) Adgang kræver at der udbydes nye fag.
- e) Adgang kræver en vis identifikation med underviserne. Underviseren fremstår som rollemodel.

2.2. Hvordan modelforsøget har arbejdet med hver enkelt antagelse

a) Adgang kræver, at aktiviteten er gratis, og det er nemt og uformelt at tilmelde sig

Hvad angår antagelsen om, at adgang kræver, at aktiviteten er gratis, og det er nemt og uformelt at tilmelde sig, har vi sørget for at tilmeldingsprocessen adskiller sig fra det system, som Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte almindeligvis anvender. Tilmeldingsprocessen fungerede således, at eleverne altid bare kunne møde op til undervisning uden nødvendigvis at tilmelde sig i et system online eller lignende. Helt lavpraktisk kunne det foregå ved, at når en elev udviste interesse med projektet under rekrutteringsprocessen, så sørgede projektleder Helena Aviaja Eley at indsamle kontaktoplysninger fra eleven. En oversigt over forløbet fra start til slut blev ligeledes formidlet til eleverne ved alle informationsmøder og oplæg på skoler, hvor oplægsholderne sørgede for at sige til eleverne, at de altid

måtte dukke op, og at de ikke forpligtede sig på hele forløbet i tilfælde af, at de bare gerne ville se og mærke, om det var noget for dem. Det havde til hensigt at gøre det så nemt og uformelt for de elever, hvor det praktiske kunne være en barriere i forhold til deltagelse.

b) Adgang kræver, at vi rekrutterer igennem voksne "ambassadører", som allerede har en tillidsbåret relation til de unge, og at de unge kan identificere sig med ambassadøren

Hvad angår antagelsen om, at adgang kræver, at vi rekrutterer igennem voksne "ambassadører", som allerede har en tillidsbåret relation til de unge, og at de unge kan identificere sig med ambassadøren, var det vores intention, at voksne "ambassadører" ville hjælpe os med at få adgang til en mere mangfoldig elevgruppe. Især børn og unge, der aldrig har gået på musik- og kulturskole før eller hørt om C:NTACT, ville muligvis finde større tryghed i at høre om projektet fra nogen, de i forvejen har en tilknytning til, end hvis de selv skulle tage stilling til projektet og tilmelde sig. I forbindelse med rekrutteringsprocessen var det vores ambition at skabe en god kontakt til voksne fra de steder, vi henvendte os til. Eksempelvis havde vi kontakt til en voksen fra et boligsocialt område i Gentofte, som understregede, hvor fedt projektet var for nogle af de unge, der bor i området, og hvor betydningsfuldt det kunne være for dem. Han ville gerne være "ambassadør" og dermed bindeled til de unge, der måtte have interesse i projektet. Men grundet tidspresset endte det med, at han ikke kunne nå at få fat i og motiveret de unge på så kort tid. Ligeledes havde vi kontakt til Gentofte Børnevenner og Bostedet Østerled, som gerne ville være behjælpelige med at finde unge deltagere med fysisk funktionsnedsættelse. Igen grundet den korte tid kunne dette ikke blive sat i stand. De voksne på stederne gav dog udtryk for, at hvis projektet blev gentaget, måtte vi meget gerne kontakte igen. Dette er 2 eksempler ud af flere på, at vi grundet tidspres ikke kunne rekruttere så bredt, som vi gerne ville – og dermed ikke få tilknyttet nok voksne "ambassadører". Vi havde også kontakt til en del ungdomsuddannelser, hvor vi ikke kunne komme ud og holde informationsmøde på grund af den korte tidsfrist. Aldersgruppen i gymnasiet er også nogle af de elever, som projektet specifikt ønskede at rekruttere. Vi har på C:NTACT en god erfaring med at bruge voksne "ambassadører", tillidsbårne personer, når vi rekrutterer til forestillinger, og det er vores klare opfattelse, at de kan have den effekt at gribe fat i nogle unge, som repræsenterer en mere mangfoldig elevgruppe, hvad angår social og kulturel baggrund, alder, køn og etnicitet.

c) Adgang kræver at vi benytter ung til ung formidling i vores rekruttering

Hvad angår antagelsen om, at adgang kræver, at vi benytter ung-til-ung formidling i vores rekruttering, er det vores erfaring, at hvis man ser en ung fortælle sin historie på scenen, så får man selv blod på

tanden i forhold til at gøre det selv. Dette på grund af, at man ser, at man ved at dele og formidle sine egne historier kan skabe et fællesskab med dem, der lytter – og dermed skabe en forandring for andre mennesker. Det er vores erfaring, at ung-til-ung skaber en drivkraft i lytteren og en følelse af *empowerment*. Ung-til-ung er en anvendt metode hos C:NTACT, der har et såkaldt 'task force' af unge mennesker, der tidligere har været med i scenekunstneriske opsætninger med deres egne personlige historier. Ung-til-ung formidling har således i sinde at give en smagsprøve på, hvordan det er at sætte sig selv og sine egne historier i centrum i kunst- og kulturaktiviteter. Håbet er for os med at bruge det i rekrutteringsprocessen var, at eleverne ville genkende sig selv i historierne, få mere viden om andre mennesker, få nedbrudt fordomme og selv få lyst til at dele ud af dem selv og deres virkelighed i projektet. Det havde ligeledes til hensigt at vise, at C:NTACT dyrker en anden form for teater, end man måske er vant til at se – det er typisk uden manuskript, ikke fiktivt, og det handler mere om at dele ud af sig selv til publikum og skabe mellemmenneskelig forståelse end noget andet. Vi havde unge taskforcere med på 3 informationsmøder for henholdsvis 10. klasse, ViTo (sprogscole) samt et åbent informationsmøde for alle interesserede. Vi ville gerne have haft ung-til-ung formidling med på alle skoler, men det var grundet tidspress ikke muligt at planlægge og udføre.

d) Adgang kræver at der udbydes nye fag

Hvad angår antagelsen om, at adgang kræver, at der udbydes nye fag, har tanken været, at der er et potentiale til, at Musikskolen og Kulturskolerne kan favne andre elever en tidligere, idet de udbyder nye fag. Der eksisterer allerede dramaskole, forfatterlinje, billedskole og musikundervisning på Musikskolen og Kulturskolerne. Rap, dans, street art og DJ er dermed tilføjelser til de eksisterende tilbud. I forlængelse heraf er det tværfaglige aspekt også et helt nyt element for Musikskolen og Kulturskolerne. Det har således både været vigtigt for os at bringe nye fagligheder ind i projektet samt fokusere på, at blande eksisterende fag med nye fag i de tværfaglige samarbejder. Det er altså vores antagelse, at de nye fag kan inspirere unge til at tage del i musik- og kulturskoleaktiviteter.

e) Adgang kræver en vis identifikation med underviserne. Underviseren fremstår som rollemodel

Hvad angår antagelsen om, at adgang kræver en vis identifikation med underviserne, og at underviseren fremstår som en rollemodel, var vores antagelse, at en mangfoldig sammensætning blandt underviserne ville bidrage til en mangfoldig sammensætning blandt eleverne med hensyn til social og kulturel baggrund, køn, alder og etnicitet. hvor alle elever kan føle sig repræsenteret. Vi har i vores ansættelser

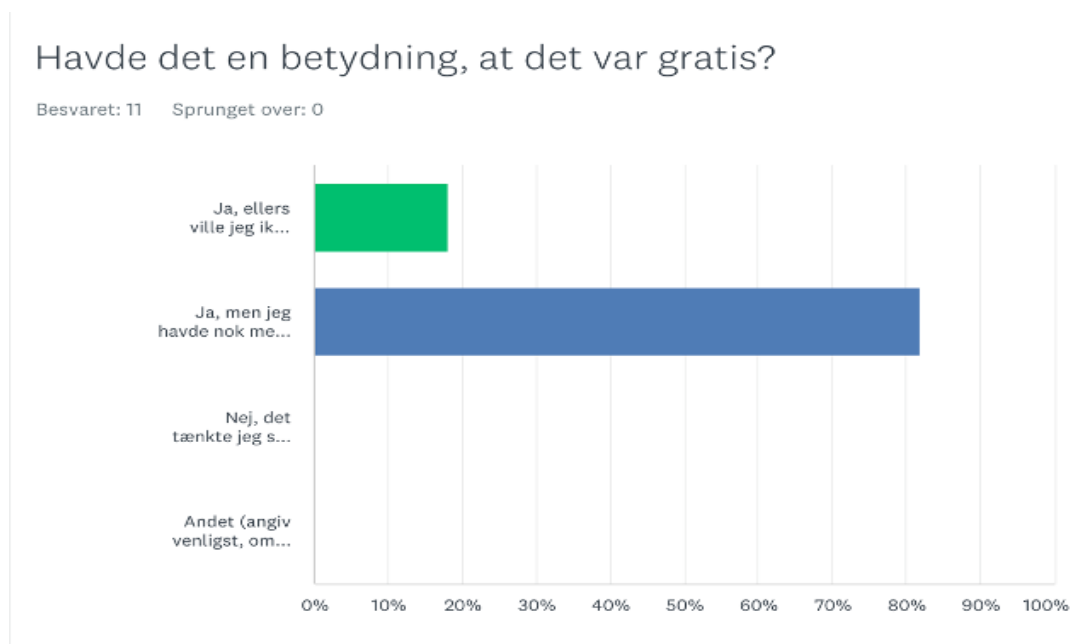
fokuseret på at ansætte et mangfoldigt team, men har ikke spurgt ind til folks baggrunde. Det, som vi dog ved uden at have spurgt ind til er, at:

- Teamet omkring eleverne spændte i aldersgruppen fra 20'erne til 40'erne.
- 3 ud af 12 medarbejdere i teamet havde en anden etnisk baggrund end dansk.
- Teamet bestod af 8 mænd og 4 kvinder.

2.3. Hvilke indsigter er skabt i arbejdet med antagelserne?

a) Adgang kræver, at aktiviteten er gratis, og det er nemt og uformelt at tilmelde sig

En vigtig indsigt i forbindelse med antagelsen om pris er, at vi i et spørgeskema har spurgt de elever, der har deltaget i evalueringen af Story of My Life, om det havde en betydning, at det var gratis. For alle 11 elever, der besvarede spørgeskemaet, havde det en betydning. På spørgsmålet: ”Havde det en betydning, at det var gratis?” svarede 9 elever: ”Ja, men jeg havde nok meldt mig til, selvom det kostede penge”, hvoraf 2 svarede: ”Ja, ellers ville jeg ikke have meldt mig til/kunne deltage”. Ingen af eleverne svarede, at det ikke havde en betydning. Dette er således en tydelig indikator på, at pris er en faktor at medregne i forbindelse med adgang til kunst- og kulturaktiviteter.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ja, ellers ville jeg ikke have meldt mig til/kunne deltage	18,18 % 2
▼ Ja, men jeg havde nok meldt mig til, selvom det kostede penge	81,82 % 9
▼ Nej, det tænkte jeg slet ikke over	0,00 % 0
▼ Andet (angiv venligst, om det havde en betydning for dig, at det var gratis)	Besvarelser 0,00 % 0
I ALT	11

For at udfolde dette, har vi spurgt en elev, som ikke ville have deltaget, hvis det havde kostet penge. Eleven Carl siger, at han førhen gerne ville deltage i musikundervisning, men: "[...] jeg har ikke den mulighed, fordi det koster penge. Og dem har jeg ikke så mange af, vil jeg sige.". Vi spørger: "Så hvis det her projekt havde kostet penge, tror du så, at du havde deltaget i det?", hvortil han svarer: "Så ville jeg have spurgt mine forældre, men de er sådan nogle typer, som ikke rigtig gider bruge deres penge på den slags ting, medmindre det hjælper mig i fremtiden."

Da jeg spørger Jesper, der er lærer på i en modtagerklasse på ViTo, Gentofte Kommunes undervisningstilbud til tosprogede elever, om han tror, det har en betydning, at projektet er gratis, svarer han: "De [*eleverne*] ville slet ikke have deltaget, hvis det havde kostet penge. Det kan være, vi [*ViTo*] havde gået ind og bakket op, men vi er slet ikke dér, hvor de ville det, hvis det havde kostet penge."

Eleven Asel fortæller, at: "[...] det var megafedt, at der blev sørget for så mange ting. [...] Min familie har ikke rigtigt nogle økonomiske problemer. Men det er altid rart. Jeg tror, det var meget dejligt for os. Ikke fordi jeg havde noget imod at betale for det, men det er jo altid rart, at det bare er sådan, at du skal tilmelde dig. Og så blev det jo så stort." For Asel havde det således en betydning, at det var gratis, men hun ville have betalt penge for det alligevel.

Det samme er tilfældet for Frederik, som udtrykker, at det var fedt, at det var et gratis projekt. Han siger dog også: "Jeg ville ikke have haft noget imod, hvis det havde kostet noget [...] det er jo et projekt, I bruger jo tid på at lære os ting og så videre, så det ville give mening." I en samtale med Frederiks mor, fortæller hun, at det havde en betydning, at det var gratis, men at hun i fremtiden gerne ville betale penge. Hun uddyber: "Det er et meget, meget stort maskineri at komme i gang med, så det må have kostet rigtig mange arbejdstimer for jer. Alle de der specialister på de forskellige emner..."

I forlængelse af antagelsen om pris er antagelsen om, at det er nemt og uforpligtende at tilmelde sig. Alle 11 elever mener, at det var nemt for dem eller deres forældre at tilmelde sig. Carl uddyber i et interview: ”I starten kom jeg bare direkte fra anden undervisningssession, og så spurgte jeg, om jeg måtte prøve det her, hvor de sagde, at det måtte jeg selvfølgelig. Så tænkte jeg, at det kan jeg faktisk godt lide. Jeg er blevet inspireret. Så jeg sagde, at jeg bliver der.” Carls udtalelse vidner om, at det var uformelt for ham at tilmelde sig, idet han bare prøvede det af og fandt ud af, at han godt kunne lide det. Det kræver for ham bare, at han sagde højt til den pågældende workshop, at han gerne ville blive, så fik han lov til dette.

Frederiks mor udtaler ligeledes: ”Det var mig, der tilmeldte Frederik. Det var ekstremt nemt, altså alt det kommunikative har simpelthen været så enormt tjekket, synes jeg. Enormt ukompliceret, selv for mig. Jeg er meget dårlig til sådan noget teknisk noget, hvis det er nyt. Men det har simpelthen været så enormt tjekket.”

Asel siger: ”Det var virkelig nemt. Jeg gav bare Helena mit telefonnummer, og så kom jeg ind på workshoppen, og så var mit navn skrevet på. Man kunne også komme ind på en hjemmeside og gøre det, det var supernemt. Det gjorde én af mine veninder.” Udtalelsen fra Frederiks mor og Asel vidner således om, at det var nemt at tilmelde sig på de forskellige platforme.

En barriere i forhold til denne antagelse kunne være, at der med den uformelle, gratis tilmelding kan være en tendens til, at eleverne ikke forpligter sig nok. Workshoplederen Lars siger i denne forbindelse:

Nu har vi ikke haft specielt mange elever, men jeg tror da uden tvivl, at det spiller en rolle, at det ikke koster noget, at de bare kan møde op. Vi har også haft én fra den der modtagerklasse [...] det er sådan lidt løst, uformelt, næsten også tenderende til lidt uforpligtende. Der tænker jeg, at det er fedt nok, at tilbyde dem muligheden til at komme til et eller andet, men måske skulle man også gøre det lidt klarere, at det også forpligter, hvis man siger ja til at være med i noget. [...] Det er fedt, at man melder sig på det hele, men man har ikke nødvendigvis overskuddet til at gøre det, så måske skulle man være lidt tydeligere. [...] måske skulle man have guidet dem en tand mere og sagt: 'Her er et gratis tilbud. Du skal også være med på, at det kræver én eller anden form for engagement eller indsats for at være med.'

Denne udtalelse giver således anledning til at overveje, om antagelsen også har en barriere i form af, at når aktiviteten er gratis, og det er nemt og uformelt at tilmelde sig, at der så vil være nogle elever, som

ikke vil forpligte sig på den måde, som er mest brugbar for et velfungerende, engageret forløb. Man kunne således overveje at inkludere i antagelsen, at det kræver, at eleverne bliver bekendt med omfanget projektet fra start.

Opsummering af antagelsen 'Adgang kræver, at aktiviteten er gratis, og det er nemt og uformelt at tilmelde sig':

Denne antagelse er brugbar, idet vi har fået bekræftet, at samtlige elever har fundet det vigtigt, at projektet var gratis, og de har synes, at det var nemt, uformelt og ukompliceret at tilmelde sig. I forhold til antagelsen om, at adgang kræver, at aktiviteten er gratis, er det et afgørende perspektiv, at de 4 elever fra ViTo, ifølge deres lærer, ikke havde været i stand til at deltage, hvis det havde kostet noget. Dette er afgørende, idet at de 4 elever repræsenterer en elevgruppe, som dette modelforsøg ønsker at favne og skabe adgang for, idet de aldrig har deltaget i musik- og kulturskoletilbud før (jf. afsnit 2.2.a).

En barriere har været, at den nemme og uformelle tilmelding i nogle tilfælde har medført et uforpligtigende engagement for nogle elevers vedkommende. Et tiltag i forhold til denne antagelse kunne være, at man har en længere indkøringsperiode, hvor deltagerne har lov til at komme og prøve det af, inden de forpligter sig.

Dette giver således nye antagelser om at:

1. Hvis vi ønsker at få en ny elevgruppe med, må det nødvendigvis være uforpligtende i starten, indtil deltagerne har fundet ud af, hvad det er de forpligter sig til.
2. Deltagerne med tiden vil blive positivt forpligtet på grund af fællesskabet og ejerskabsfølelsen, som de opnår, når de har deltaget i et stykke tid (se afsnit 3.2.b).
3. Underviserne vil have mere ro i maven i forhold i forhold til den uforpligtende facon, fordi de ikke har så meget pres på i forhold til at skabe materiale og blive klar til at stå på scenen.

b) Adgang kræver, at vi rekrutterer igennem voksne "ambassadører", som allerede har en tillidsbåret relation til de unge og at de unge kan identificere sig med ambassadøren

Denne antagelse har været udfordrende for at undersøge og få indsigter omkring, idet vores intentioner med denne antagelse var, at voksne "ambassadører" ville hjælpe os med at få adgang til en mere mangfoldig elevgruppe. Især børn og unge, der aldrig har gået på musik- og kulturskole før eller hørt

om C:NTACT, ville muligvis finde større tryghed i at høre om projektet fra nogen, de i forvejen havde en tilknytning til, end hvis de selv skulle tage stilling til projektet og tilmelde sig.

Da vi spørger workshoplederen Birgitte, hvilken betydning, hun tror, at de voksne ambassadører har haft for eleverne, svarer hun, at eleverne på hendes hold selv dukker op og dermed ikke har brug for en anden ”voksen” end Helena. ”Jeg tror, det er fedt, at Helena er deres ressourceperson.”, som Birgitte siger. Hun tilføjer dog: ”De der modtagelsesklasser – der har jeg et indtryk af, at det er ret godt.” Det har, som Birgitte bemærker, kun været i forhold til eleverne fra ViTo, at en ”ambassadør” har været aktuel. De unge fra ViTo deltog i cirka halvdelen af projektet. Deres lærer, Jesper, fulgte dem til deres første workshop. Han siger: ”Jeg fik overdraget opgaven, at de unge kunne melde sig til projektet til mig. Der var noget håndsoprækning på, hvem der var interesseret, og så snakkede jeg med Helena, som talte videre med dem om hvor og hvornår.” I de andre rekrutteringssituationer har det ikke været en voksen ”ambassadør”, der har været bindeleddet til de unge – det har derimod været en repræsentant for C:NTACT, der har formidlet og varetaget kontakten med det samme.

Vi har i rekrutteringsfasen haft kontakt med flere voksne ”ambassadører”, der kunne have vist sig at gøre en forskel, hvis vi havde haft længere tid til rekruttering. Blandt andet talte vi, som nævnt tidligere, med en ung medarbejder fra et boligsocialt område i Gentofte Kommune, som var meget begejstret for projektet, og som sagde, at det netop var sådan en som ham, der kunne være bindeleddet mellem projektet og de unge i hans område, da det ellers ville være svært at få dem til at tilmelde sig. Han havde allerede flere unge i tankerne, men grundet tidspresset, kunne han ikke nå at få det arrangeret. Ligeledes havde vi kontakt til Gentofte Børnevenner og Bostedet Østerled som gerne ville være behjælpelig med at finde unge deltagere med fysisk funktionsnedsættelse. Her kunne en voksen ”ambassadørs” opgave, udover at formidle kontakten, tænkes at være af mere støttende karakter i forhold den unges funktionsnedsættelse. Også her måtte vi desværre trække samarbejdet tilbage, fordi vi kunne se at der ikke var tid nok til at arrangere det.

Dette taler for at voksne ”ambassadører” kan være brugbare i flere forskellige situationer, hvor der er brug for en tillidsperson til at støtte den unge i deltagelsen - dette måske særligt, når den unge er i en udsat eller sårbar position.

Opsummering af antagelsen 'Adgang kræver, at vi rekrutterer igennem voksne "ambassadører", som allerede har en tillidsbåret relation til de unge, og at de unge kan identificere sig med ambassadøren':

Denne antagelse har ikke umiddelbart været så brugbar som først antaget. Det var kun i én rekrutteringssituation, at en voksen "ambassadør" blev bindeledet og skabte adgang. Dog har vi i rekrutteringsfasen talt med flere personer, der bekræfter vores antagelse om, at en voksen person med en tillidsbåret relation til en ung i en udsat eller sårbar position kan være en vigtig støtte for at den unge kan få adgang til aktiviteten.

c) Adgang kræver at vi benytter ung til ung formidling i vores rekruttering

Dette omhandler en antagelse om, at det allerede i rekrutteringsprocessen er vigtigt at erfare, hvordan C:NTACT's fortællere (ung-til-ung/'taskforcere') kan være med til at inspirere kommende deltagere til at bruge sit eget liv som omdrejningspunkt i kunst- og kulturaktiviteter.

For at undersøge denne antagelse spurgte vi deltagerne i et spørgeskema, hvor mange af dem, der hørte om Story of My Life gennem C:NTACT's fortællere, hvilket 7 ud af de 11, der besvarede spørgeskemaet, gjorde. Da vi spurgte ind til deres oplevelse af at møde dem og høre deres historie, svarer de 7 deltagere i et anonymt spørgeskema:

Det var fedt at høre deres historier. Dem jeg hørte havde også meget forskellige liv.

Det var ret inspirerende. Og måden de formidlede deres historier på var megafedt.

Det var meget spændende at høre om andres livshistorie det var også nogen meget alvorlige historie så det var rørende.

Jeg var lidt forvirret, og der gik også flere gange til undervisning før jeg helt forstod konceptet. Hvis dette optimeres og forklares på en sådan facon, at man får et indblik på, hvad slutproduktet er – så er jeg sikker på at det vil hjælpe flere af os unge i stykket ☺.

Det var virkelig fedt og interessant.

Det lød meget spændende.

Det var spændende at høre.

6 ud af 7 elever bruger ord som spændende, fedt, interessant, inspirerende og rørende om at høre om projektet gennem ung-til-ung. 2 af 7 elever udtrykker, at de oplevede, at C:NTACT's fortællere også var nogle, der havde "forskellige liv" eller "alvorlige historier". Idet at eleverne skriver "også", kunne det tyde på en identifikation med fortællerne.

I forlængelse heraf spurgte vi eleverne: "Hvis du hørte om Story of My Life gennem C:NTACT, var deres fortællere grunden til, at du meldte dig til projektet?". En enkelt elev svarer, at C:NTACT's fortællere er grunden til, at eleven tilmeldte sig, hvor 5 svarer, at de også ville have meldt sig til, selvom de ikke havde hørt deres oplæg. Den sidste af de 7 elever, der hørte om projektet gennem C:NTACT, har svaret: "Ved ikke".

Frederik uddyber sin oplevelse af ung-til-ung formidling i et interview:

Det var ret cool, synes jeg. Det viste dem selv, og hvordan de fandt C:NTACT. Men også måden de fortalte det på, det sagde også lidt om attituden, C:NTACT har på en eller anden måde – altså, at det var storytelling, det synes jeg var ret fedt. [...] Jeg kan ikke huske, hvad hun hed, men der var i hvert fald én af dem, som fortalte hendes historie om, hvordan hun ligesom var lidt mere drenget end de andre piger, og hvordan hun udviklede sig som person. Jeg synes bare, hun fortalte den med mega meget energi. Man kedede sig bare ikke et eneste sekund, imens man hørte det, og det synes jeg bare var noget, man kunne se op til på en eller anden måde. [...] Det fik bare ens opmærksomhed på en helt anden måde end jeg har oplevet før. [...] Sådan noget jeg gerne selv vil gøre.

For Frederik fik han gennem ung-til-ung en smagsprøve på, hvordan man på en scene kan fortælle noget med meget energi, hvilket inspirerede ham til selv at fortælle sin historie på scenen. Jesper, lærer i en modtagerklasse, fortæller: "C:NTACT kontaktede os og spurgte, om det var noget, vores elever havde interesse for. Så kom der nogen [C:NTACT's fortællere] ud og holdt et lille oplæg for at eleverne kunne se, om det var noget. [...] De [C:NTACT's fortællere] var motiverede. Det giver altid meget for vores elever, som ikke får så meget dansk, at de kan se og mærke det." I forlængelse heraf siger Tinna,

der var workshopleder på holdet med de 4 elever fra ViTo: ”Jeg mener, at jeg spurgte drengene om det. [...] Det gjorde vist et indtryk på dem, de her unges fortællinger. Nu var der nogen ude, dengang vi lærere mødtes for første gang, og jeg synes det virker ret stærkt, og det kunne jeg forestille mig også for andre unge, at se nogen stå deroppe, høre deres vej, og se dem fortælle deres historie.”

Workshoplederen Birgitte fortæller ligeledes:

Jeg tror, at alle der ser de der task forces bliver enormt fascineret og får lyst til at se mere og egentlig også at prøve det selv. Det tror jeg. Jeg kom bare til at tænke på, at vi har en del på mit hold, der aldrig har lavet teater før. Jeg tror måske, at det der med at have gået lidt og håbet og ønsket sig lidt at kunne sådan noget, men også være lidt genert, der tror jeg det har været en meget god indgang til det. Jeg synes jo, det er megafedt, at de har set de her task forces, og jeg tror også det er med til, at få en til at se, hvad man også kan lave.

Frederik, Jesper, Tinna og Birgitte giver her deres indtryk af, hvad ung-til-ung formidling kan og betyder – for dem selv eller deres elever. De udtrykker, at fortællerne var motiverede og gode formidlere, og at det har haft en betydning.

Opsummering af antagelsen ’Adgang kræver at vi benytter ung til ung formidling i vores rekruttering’:

I ovenstående kan vi se, at det har haft en betydning for eleverne, at C:NTACT’s fortællere har været en del af rekrutteringsprocessen. Alle 7 deltagere, der har stiftet bekendtskab med Story of My Life gennem ung-til-ung, har fundet det spændende, inspirerende, rørende og/eller vedkommende. Det tyder ligeledes på, at et par af deltagerne kunne identificere sig med de historier, der blev fortalt eller selv blev inspireret til at gøre det samme som fortællerne. Det skildres dog også, at ung-til-ung formidling ikke nødvendigvis er *afgørende* for, at de adspurgte deltagere har valgt at melde sig til projektet, idet der kun var en enkelt af de 11, der meldte sig til, var på baggrund af ung-til-ung formidlingen. På den anden side har det ikke været muligt for os at interviewe de unge fra ViTo, hvor det - som læreren Jesper fortæller – grundet sprogbarrieren giver meget, når ”de kan se og mærke det”. En stor del af de elever, der har medvirket i interviews og spørgeskema er elever, som i forvejen havde kontakt til Musik- og Kulturskolerne, så man kan på den anden side sige, at det ikke er så mærkeligt, at de svarer, at de ville have meldt sig til alligevel. Vi har desværre ikke haft mulighed

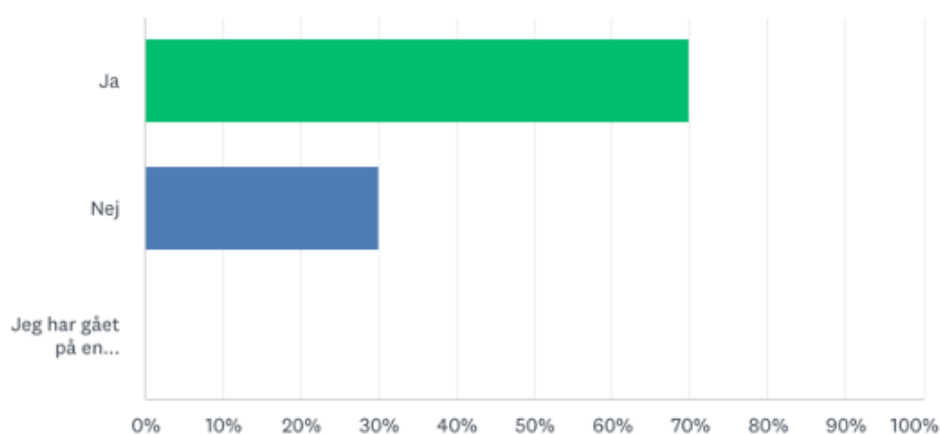
for at spørge de deltagere, der meldte fra undervejs, hvorefter vi er bekendt med, at flere ikke før har været tilknyttet musik- og kulturskoletilbud (udfoldes i næste afsnit).

d) Adgang kræver at der udbydes nye fag

I forhold til denne antagelse, har vi spurgt deltagerne i Story of My Life, om de førhen har gået på en musik- eller kulturskole i Gentofte Kommune. Dette kan fortælle os noget om, hvorvidt de nye fag har kunne skabe adgang for elever, der aldrig har deltaget i musik- og kulturskoletilbud før. Ud af de 10 deltagere, der valgte at svare på dette spørgsmål, har 7 af dem gået på en musik- og kulturskole før, hvorefter 3 af de 10 ikke har. Det vil sige, at 30% af dem har meldt sig til uden førhen har været tilknyttet musik- eller kulturskoler. Det er dog langt fra repræsentativt for undersøgelsen af denne antagelse, idet vi ikke ved, om de elever, der ikke var med i projektet helt til slut – og dermed til denne evaluering – har gået på musik- og kulturskole førhen. Nogle af disse elever er eksempelvis dem fra modtagerklassen på ViTo. Klasselæreren Jesper fortæller eksempelvis, at de aldrig har deltaget i forløb på Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte før.

Har du førhen gået på en musik- eller kulturskole i Gentofte Kommune?

Besvaret: 10 Sprunget over: 1

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ja	70,00 % 7
▼ Nej	30,00 % 3
▼ Jeg har gået på en kulturskole i en anden kommune end Gentofte	0,00 % 0
I ALT	10

For at undersøge, hvorvidt det er grundet de nye fag, at eleverne har meldt sig til projektet, har vi snakket med både elever, en forælder og workshopledere. Vi har spurgt dem, hvad de tænkte om projektet, da de første gang stiftede bekendtskab med det. Carl fortæller, at han tænkte, at: ”[...] det her var helt nyt, fordi det var en blanding. Skuespil, musik, kunst [...]”. Janne, mor til Frederik, udtrykker i samme dur som Carl:

Jeg tænkte bare, at det så så enormt tjekket ud og spændende. Det der med at tage udgangspunkt i børnenes eget kreative univers. Jeg kunne ikke lade være med at forelægge det for Frederik med det samme. [...] Jeg fornemmede, at det var noget helt nyt. Måden, det ligesom var delt op i forskellige grupperinger med forskellige kunstarter, og så synes jeg det der med at tage udgangspunkt i børnenes egen kreativitet, det kræver noget helt særligt af dem, der underviser. Så jeg er meget imponeret – og det var jeg helt fra starten, faktisk.

Janne giver her udtryk for, at det for hende som forælder var præsentationen af nye fag, som hun var imponeret over, og som medførte, at hun videreformidlede det til sin søn med det samme.

Workshoplederen Lars siger:

Den ene elev har givet udtryk for, at han synes det fedt, at man kan både-og. Men ellers ved jeg ikke, om det har spillet ind i forhold til elevernes valg, om det ligger udenfor, hvad man ellers kigger på. [...] Den tilbagemelding vi har fået fra nogle af eleverne er, at de synes det var fedt at møde to professionelle, som var i gang med alle mulige forskellige ting. At man møder nogen med redskaber, som man kan komme videre på.

Lars' kommentar herover viser, at hans indtryk er, at det har været en spændende faktor, at det har været nye fag, hvor man har kunnet ”både-og”, som han siger. Kombinationen af to fag fremstår

således som trækplaster i forhold til at, hvorfor de unge tilmeldte sig netop disse musik- og kulturskoleaktiviteter.

Eleven Asel fortæller, at hun ikke helt vidste, hvad det gik ud på, men at hun synes, at det lød spændende. Hun siger: ”Jeg tænkte ’Hvordan kan man kombinere alle de her ting?’ , for jeg havde jo bare troet, at det bare var teater, noget skuespil, måske med noget sang. Men det fandt jeg så ud af, at det overhovedet ikke var. Man kunne jo så mange forskellige ting, så det har også bare åbnet så mange ideer.” Hun uddyber, at hun aldrig har deltaget i noget lignende, selvom hun har spillet skuespil i lang tid, men aldrig hvor hun har kunne kombinere flere fag.

Den forvirring, som Asel indledningsvist udtrykker, går igen hos flere af eleverne og giver anledning til at overveje, om der er behov for en variation af denne antagelse, idet at de nye fag helst ikke skal give anledning til stor forvirring, men derimod styrke adgangen til Musikskolen og Kulturskolernes fag. Flere af deltagerne fortæller, at de oplevede, at de ikke helt forstod, hvad de nye fag gik ud på. Eksempelvis eleven Oliver, som fortæller:

Den forvirring nåede også ud til mig, så jeg var lidt i tvivl, om jeg havde lyst til at fortsætte, for jeg vidste simpelthen ikke, hvad fanden det var, jeg lavede. Jeg er supertravl med skolen og med at lave video, så jeg havde i forvejen svært ved at klemme det ind, så jeg var meget tæt på at springe fra faktisk. Indtil jeg så forstod, hvad vi lavede, og så tænkte jeg, at det lød fedt. [...] hvis jeg havde set en 5-minutters sammenklipning af, hvor vi vil hen, hvad vi forventer af jer, hvad det betyder og ser et slutprodukt af, hvordan det bliver stykket sammen, en lille montage. Forarbejdet er lavet nu til, at de næste har et overblik over, hvad de går ind i, og hvor de skal hen. Så problemet er potentielt set løst til en anden god gang.

Frederik stemmer i og siger: ”Men det kunne godt være en lille smule tydeligere, hvad det var, der skulle være det sidste produkt.” Et tiltag kunne således være at vise en sammenklipning af, hvad dette projekt er og kan, så der ikke er forvirring blandt eleverne omkring de nye fag. Adgangen til en musik- og kulturaktivitet som denne ville i så fald styrkes af, at eleverne havde en helt klar idé om, hvad de nye fag indebærer. Eleven Solveig tilføjer, at denne sammenklipning kunne vises til et fællesmøde, hvor man sikrede sig, at alle kunne deltage.

Opsummering af antagelsen ’Adgang kræver, at der udbydes nye fag’:

Vi kan fornemme af ovenstående, at adgangen til musik- og kulturskoler delvist er styrket af, at der er blevet udbudt nye fag. Idet at der er 30% af eleverne, der aldrig har deltaget i musik- og kulturskoleaktiviteter før, er det sandsynligt, at det er de nye fag, der har fungeret som trækplaster og dermed kan have spillet ind i forhold til, at nye elever har fået adgang til netop disse musik- og kulturskoleaktiviteter. Dette tal ville dog med stor sandsynlighed være meget højere, hvis alle dem, der deltog fra starten, var med i evalueringen. Dette formoder vi, idet vi ved, at der er flere deltagere – eksempelvis i modtagerklasser – der aldrig har deltaget i musik- og kulturskoleaktiviteter før. Både deltagerne, forælderen og underviserne betragter de nye fag som en væsentlig årsag til, at eleverne må have tilmeldt sig, men der har været en betydelig barriere i form af forvirringen omkring disse nye fag. To tiltag kunne derfor være, 1) at man viser en film om projektet, som kortfattet skildrer, hvad fagene kan og skal (hvilket allerede er produceret), og 2) at man sørger for at holde et fællesmøde, hvor de nye hold bliver præsenteret for hinanden, og hvor alle får et overblik over de forskellige workshops, og hvordan projektet kommer til at forløbe (Kunne slås sammen med det nye tiltag i afsnit 2.3.a samt tiltagene i afsnit 4.2.c).

e) Adgang kræver en vis identifikation med underviserne. Underviseren fremstår som rollemodel

Denne antagelse har været udfordrende at undersøge og få indsigter omkring, idet vores intentioner med denne antagelse var at finde undervisere, der repræsenterede lige så stor diversitet som den elevgruppe, projektet ønskede at favne. Vores antagelse var, at en mangfoldig sammensætning blandt underviserne ville bidrage til en mangfoldig sammensætning blandt eleverne med hensyn til social og kulturel baggrund, køn, alder og etnicitet. Det er desværre ikke lykket os i det omfang, vi håbede, hvorfor dette er udfordrende at undersøge.

Vi har spurgt eleverne ind til deres relation til underviserne – om de kunne spejle sig i dem og identificere sig med dem. Disse indsigter bevæger sig således både over adgang; altså hvilket indtryk eleverne fik af projektets ”voksne” samt deltagelse; altså hvordan eleverne kunne identificere sig med underviserne undervejs, og hvordan det påvirkede deres deltagelse. Vi vil her primært fokusere på det, der har med elevernes adgang at gøre, selvom de delvist flyder sammen.

Det mest relevante for os er en udtalelse fra eleven Asel, som fortæller, at hun kunne spejle sig i Helena, som var på hendes skole for at fortælle om projektet. Hun siger: ”Jeg synes Helena virkede som sådan en kvinde, der havde så meget af den – hvad kan man sige – gode selvtillid. Hun kunne forklare emnet så godt. Og jeg har jo altid drømt om at være skuespiller. Jeg så det lidt som en chance, som man ikke rigtig kan lade gå.” Det er altså ikke underviserne, som Asel fortæller, at hun kunne spejle sig i men derimod Helena fra C:NTACT. Asel bemærker hendes selvtillid, hvilket virker til at tiltale hende i forhold til at melde sig til projektet.

Da vi snakker med underviserne Lars og Tinna og spørger ind til, hvad de tænker om, at de som undervisere har været identifikationsmodeller for de unge, hvortil Lars svarer: ”Den tilbagemelding, vi har fået fra nogle af eleverne er, at de synes det var fedt at møde to professionelle, som var i gang med alle mulige forskellige ting. At man møder nogen med redskaber, som man kan komme videre på.” Tinna responderer på Lars’ bemærkning og siger: ”Vores elever har ikke rigtigt sagt noget i den dur. Men jeg har da en fornemmelse af, at de også kommer, fordi de ser op til noget i os. De siger: ’Ej det er fedt, at du er en professionel musiker eller danser’. Jeg tror, at det betyder noget.”

I et andet fokusgruppeinterview med workshoplederne Jens og Birgitte, svarer Jens på et lignende spørgsmål:

Jeg tror, det har noget at sige, at vi måske ikke er helt som deres lærere henne i skolen eller på gymnasiet. At vi er nogle andre typer. Jeg tror, de synes, det er sjovt, at vi er sådan meget fagspecifikke. Jeg tror, de synes, det er sjovt, når de hører, hvad vi laver. De synes, det er sjovt, at Oliver går og maler graffiti, og de synes, det er mærkeligt, at jeg er uddannet i at spille trommer.

Birgitte fortæller: ”Jeg er i 40’erne, og Jakob [Birgittes undervisningspartner] er 38, ikke, så jeg aner ikke, hvordan sådan nogle teenagere ser én. Jeg aner det ikke. Men jeg synes jo, vi har det hyggeligt. Men de gør, hvad jeg siger, ikke? Men det virker som om, at de har det sjovt.”

Opsummering af antagelsen ’Adgang kræver en vis identifikation med underviserne.

Underviseren fremstår som rollemodel’:

Vores antagelse var, at en mangfoldig sammensætning blandt underviserne ville bidrage til en mangfoldig sammensætning blandt eleverne med hensyn til social og kulturel baggrund, køn, alder og

etnicitet. Det er desværre ikke lykket os i det omfang, vi håbede, hvorfor dette har været udfordrende at få fyldestgørende viden omkring. Fra underviserne kan vi dog erfare, at det er deres indtryk, at eleverne højst sandsynligt ser noget i dem, som de ikke ser i andre voksne – her eksempelvis i deres skole, som gør, at de ser op til underviserne. Det er dog ikke lykket os helt at be- eller afkræfte, om adgang kræver en vis identifikation med underviserne.

3. Deltagelse

I dette afsnit behandles modelforsøgets evaluering af spørgsmålet om deltagelse. Deltagelse handler om at udvikle børn og unges handlemuligheder, ejerskab og engagement i de aktiviteter, de har fået adgang til. Følgende er baseret på spørgeskema, dybdegående interviews, fokusgruppeinterviews eller fællesevaluering med deltagere, undervisere, lærere eller forældre.

3.1. Modelforsøgets antagelser knyttet til deltagelse

- a) En styrkelse af deltagelsen kræver at vi praktisk gør det så nemt som muligt at deltage - fx ved at deltagerne får sms-påmindelser, forplejning og penge til transport om nødvendigt.
- b) En styrkelse af deltagelsen kræver at deltagerne har medindflydelse og opbygger medejerskab samt sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket.
- c) En styrkelse af deltagelsen kræver at de voksne "ambassadører" kan støtte og følge deltagerne i starten af processen indtil ny relation er opbygget til de "nye voksne".

3.2. Hvordan modelforsøget har arbejdet med hver enkelt antagelse

a) En styrkelse af deltagelsen kræver, at vi praktisk gør det så nemt som muligt at deltage - fx ved at deltagerne får sms-påmindelser, forplejning og penge til transport om nødvendigt

Hvad angår denne antagelse, var vores intention, at hvis vi sørgede for al praktikken i forhold til deltagelsen, ville deltagerne bruge alle ressourcerne på at komme og være til stede fremfor at spekulere på, hvor og hvornår de skulle mødes og/eller om de havde råd til bus eller mad og lignende spørgsmål. Helt konkret har vi sørget for at sende en SMS inden hver workshop, hvor vi mindede deltagerne om, hvor og hvornår de skulle mødes samt sørget for at bestille sandwich til fællesspisning hver gang, de mødtes. Desuden har vi købt busbilletter til en dreng fra ViTo, som ikke kunne bruge sit skole-rejsekort på det tidspunkt, hvor undervisningen sluttede.

b) En styrkelse af deltagelsen kræver at deltagerne har medindflydelse og opbygger medejerskab samt sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket

Denne antagelse baseres på en idé om, at hvis deltagerne selv bliver den primære drivkraft i skabelsen af fælles værker, bliver de en del af et forpligtende fællesskab, hvor de føler sig uundværlige, hvorfor de vil være motiveret til være til stede og deltage i aktiviteterne. At sætte sig selv i centrum handler om, at hvis man bruger sig selv som omdrejningspunkt for aktiviteten, så man får en særlig interesse i at fortælle den rigtigt, som den blev oplevet, uden misforståelser, hvorfor det er vigtigt at være til stede i aktiviteten. Det handler således om at føle sig værdifuld for aktiviteten og fællesskabet, respekteret, accepteret og imødekommet. Helt konkret har vi sørget for, at alle undervisere var med på præmissen om, at deltagerne skulle bruge dem selv som centrum for udtrykket, og underviserne har dermed iværksat forskellige aktiviteter inden for deres respektive fag, der kunne bidrage til denne præmis. Derudover har underviserne i høj grad forsøgt at overdrage ejerskab og medindflydelse til deltagerne og givet dem ansvar i den pågældende aktivitet.

c) En styrkelse af deltagelsen kræver at de voksne "ambassadører" kan støtte og følge deltagerne i starten af processen indtil ny relation er opbygget til de "nye voksne"

Vores intentioner med denne antagelse var, at voksne "ambassadører" ville hjælpe os med at få adgang til en mere mangfoldig elevgruppe ved at være bindeled og skabe tryghed. Især børn og unge, der aldrig har gået på musik- og kulturskoler før eller hørt om C:NTACT, ville muligvis finde større tryghed i at høre om projektet fra nogen, de i forvejen havde en tilknytning til, end hvis de selv skulle tage stilling til projektet og tilmelde sig. Vi har førhen på C:NTACT haft positive erfaringer med at bruge voksne "ambassadører", og vi har forsøgt at skabe en god kontakt til voksne til alle i rekrutteringsprocessen. Dog var tidspresset for stort i forhold til, at de voksne kunne nå at motivere de unge i forhold til projektet.

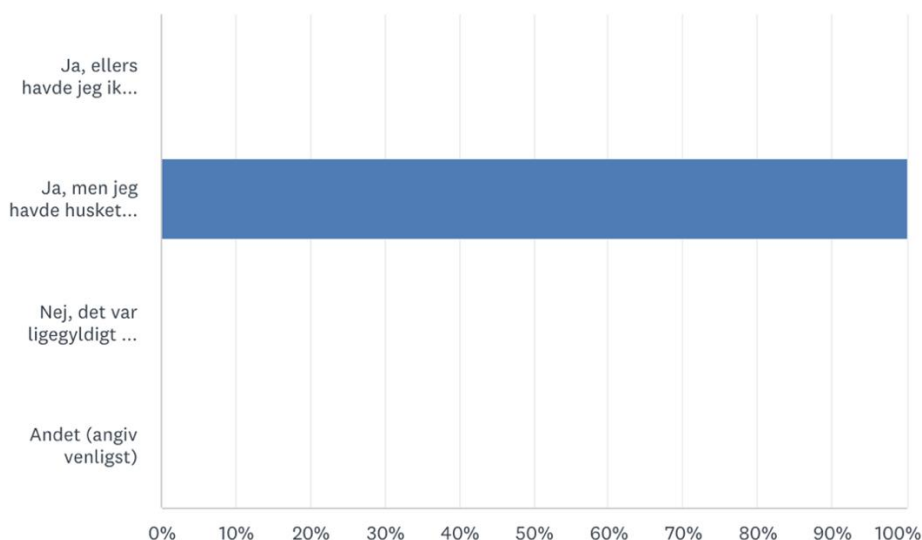
3.3. Hvilke indsigter er skabt i arbejdet med antagelserne?

a) En styrkelse af deltagelsen kræver, at vi praktisk gør det så nemt som muligt at deltage - fx ved at deltagerne får sms-påmindelser, forplejning og penge til transport om nødvendigt

Af de 16 deltagere, der har deltaget i Story of My Life, har 11 besvaret en fællesevaluering med både spørgeskema og dybdegående spørgsmål om forløbet. I spørgeskemaet har vi spurgt, om det var vigtigt at få en SMS-påmindelse. Alle 11 deltagere har noteret, at det var vigtigt, men at de havde husket det, selvom de ikke havde fået SMS'en.

Var det vigtigt at få en SMS-påmindelse?

Besvaret: 11 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ja, ellers havde jeg ikke husket at komme afsted	0,00 % 0
▼ Ja, men jeg havde husket det alligevel	100,00 % 11
▼ Nej, det var ligegyldigt for mig	0,00 % 0
▼ Andet (angiv venligst) Besvarelser	0,00 % 0
I ALT	11

Idet at deltagerne ikke har svaret 'Ja, ellers havde jeg ikke husket at komme afsted', kan vi erfare, at selvom alle har fundet det vigtigt, har det for samtlige deltagere ikke været et afgørende element i forhold til deres deltagelse i aktiviteterne. Det understøttes af en kommentar fra deltageren Asel, der

om SMS-påmindelsen fortæller: "[...] det var bare virkelig rart. Det var bare sådan en *friendly reminder*, at 'nu skal du til teater i dag'." Eleven Carl fortæller ligeledes: "Det var godt nok, fordi så kunne vi huske lidt, og så kunne vi få adressen." Frederik, som også er elev, siger: "Man husker lidt på, at du skal skrive til dem, hvis du ikke kommer."

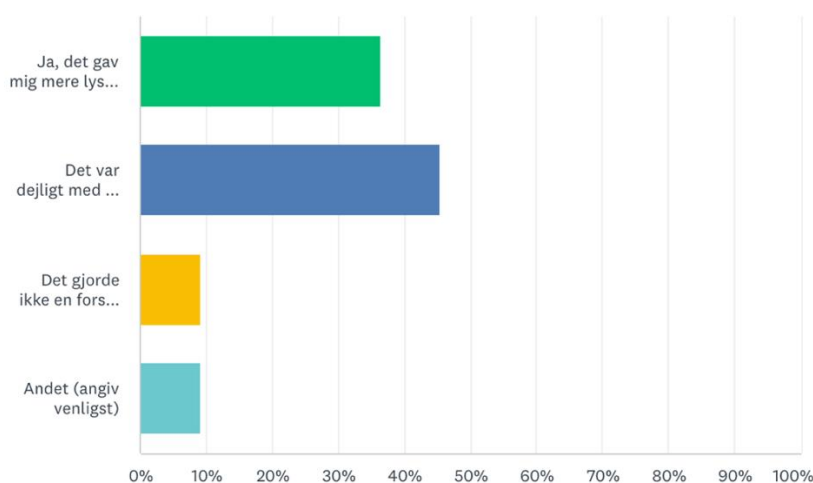
Workshoplederen Tinna bemærker: "Alle har godt af den der SMS, der lige kommer – en kærlig påmindelse. Jeg kan fornemme, at de her drenge og Solveig ikke kigger i kalenderen på samme måde, som man gør, når man er lidt ældre."

En vigtig indsigt i forhold til SMS-påmindelserne er således, at de ikke er afgørende for, at eleverne deltager, men at de ikke desto mindre har været rare at få, "en *friendly reminder*", som eleven Asel siger, idet de både har hjulpet eleverne med at huske, hvor de skulle være henne den pågældende dag og hjulpet dem med at huske at melde afbud, hvis de ikke har kunnet deltage. Det har medført, at eleverne har kunnet bruge deres ressourcer på selve deltagelsen og ikke praktikken omkring.

I forlængelse af den første del af antagelsen er, at en styrkelse af deltagelsen kræver, at der er forplejning involveret i aktiviteten. Da vi spørger eleverne ind til forplejning, svarer 4 af 11 elever, at det gav dem mere lyst til at komme til workshoppen.

Var det vigtigt for dig, at der var mad og drikke til workshoppen?

Besvaret: 11 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ja, det gav mig mere lyst til at komme til workshoppen	36,36 % 4
▼ Det var dejligt med mad og drikke, men det gjorde ikke nogen forskel i mit engagement	45,45 % 5
▼ Det gjorde ikke en forskel for mig	9,09 % 1
▼ Andet (angiv venligst)	9,09 % 1

BESVARELSER (1) ORDSKY TAGS (0)

Tilføj tags ▼ Filtre efter tag ▼

Søg besvarelser

Viser 1 besvarelse

Ja. Der måtte dog gerne være mere variation

30-11-2021 16:33

[Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags ▼](#)

Vi spørger, hvad det har betydet med forplejning, hvortil Asel fortæller: ”Det var faktisk meget rart. Også det der med, at når der blev holdt pause, så kunne vi lige spise en sandwich sammen. Og der sad vi og snakkede om hverdagens problemer eller hverdagens højdepunkter. Det gjorde også bare, at vi var samlet [...] det var megadejligt.” I samme tråd svarer Carl, da vi spørger ham, om det har en betydning, at man spiser sammen: ”Helt sikkert. Det gør det også derhjemme f.eks. Men bare det der fællesskab, at alle kan samles om at spise. Så kan vi få idéer fra hinanden og være mere kreative.” At indtage et fælles måltid har altså den effekt, at eleverne ved at dele hverdagsproblemer- og højdepunkter, danner et fællesskab, der kan styrke engagementet til workshoppen og bidrage til idérigdom og kreativitet, som Carl italesætter.

Den sidste del af antagelsen er, at en styrkelse af deltagelsen kræver, at vi sørger for penge til transport om nødvendigt. Kun 3 elever af de 11 elever, der svarede på spørgeskemaet, tog bussen til deres workshop, hvoraf over 70% selv sørgede for transport ved enten at cykle, gå eller transportere sig i bil. 50% af de 70% ved at cykle eller gå. Det kunne således tyde på, at transport og afstand ikke har været afgørende for eleverne. Denne tese understøttes af Jesper, lærer på ViTo, som siger: ”Det har gjort en ekstrem stor forskel, at det har ligget så nært på vores skole. Det betyder sindssygt meget, at det er i nærhed af her [*ViTo, Gentofte Kommunes Ungdomsskole*]. At de [*4 elever fra ViTo*] ikke skal flytte sig 5 km med 2 busser. Det betyder rigtig meget, at det er tæt på, og det er overskueligt.” Han fortsætter: ”Vi har jo med tosprogede og sårbare elever at gøre som dagsform. Nogle af dem er flygtet fra krig og nogle fra alle mulige andre ting. Så vi har en sårbar elevgruppe, som sagtens kan finde på at springe fra ting.” Denne indsigt er især vigtig for os, idet de 4 elever har en anden social og kulturel baggrund end

majoriteten af de elever, der ellers meldte sig til. C:NTACT og ViTo betalte for en enkelt elevs busbillet til og fra prøverne, fordi hans skole-rejsekort ikke virkede så sent på dagen samt i weekenderne. Eleven ville ikke have haft mulighed for at deltage, hvis ikke hans billetter blev betalt. De 4 unge fra ViTo repræsenterer således en del af den målgruppe, vi med dette projekt har forsøgt at favne og inkludere i Musikskolen og Kulturskolernes tilbud. Derfor er denne viden; at transport skal være så nemt som muligt for at deltagelsen styrkes en vigtig faktor for os, når vi ønsker at inkludere denne del af målgruppen.

Workshoplederen Lars giver her sit perspektiv på, hvad SMS-påmindelser og forplejning gør for eleverne og deres mulighed for at være deltagende til aktiviteterne:

Den der forplejningsting er helt klart med til at gøre det til sådan et treat at komme til workshoppen. Plus, alt efter hvilken alder de har, så er det jo sådan totalt - på den ene side totalt curlingagtigt, at de skal mindes om, at de skal komme i morgen, på den anden side, at jo lettere du gør det, hvis de har ting at huske, og det er bare at møde op, og så skal vi nok give dem tidspunkter, og hvad de skal have med i tasken. Og hvis det er det, der skal til, så er det jo så fint. Så kan vi lære dem nogle andre ting. Så det har helt klart en god effekt, at vi nurser dem og holder dem i hånden og fører dem hele vejen hen.

Denne kommentar giver en god indsigt for os i forhold til, hvad det kan gøre for elever i den målgruppe, når alt praktisk er sørget for. Det er for ham ”totalt curlingagtigt”, men han erkender, at det har en god effekt, da de unge kan bruge alle deres ressourcer på at være deltagende. Særligt målgruppen taget i betragtning, er det en god investering at prioritere en SMS-påmindelse samt sørge for forplejning. Dette for at sikre og styrke målgruppens deltagelse - de 13-24-årige, der oftest vil gå i skole eller på en ungdomsuddannelse, som kræver tid og energi af dem. Idet vi også ønsker at sikre og styrke deltagelsen for elever, der kan komme fra forskellige sociale og kulturelle baggrunde – herunder ressourcetsvage familier - kan forplejning, penge til transport og SMS-påmindelser være med til at skabe de bedste forudsætninger for deltagelse.

De 4 elever fra ViTo faldt fra, idet prøverne blev rykket fra Tranegårdsskolen, hvor de hidtil havde mødtes, til Bellevue Teatret, da det for eleverne blev for uoverskueligt at transportere sig længere væk. Jesper, deres lærer i modtagerklassen, fortæller herom:

De meldte sig aldrig rigtig fra. Vi har jo med tosprogede og sårbare elever at gøre som dagsform. [...] Det var først for meget, da de forstod, at de skulle stå på en scene. Det tror jeg ikke, de havde forstået. Så sagde de til mig, at det blev for meget. Så sagde jeg, at det troede jeg, de havde fået at vide. Men det blev for stressende. [...] hele det med at skulle stå på en stor scene.”

Dette understreger, at nemhed i forhold til transport har en stor betydning – især med de sårbare elever, der kan have svært ved at overskue mange nye ting, som Jesper siger.

Opsummering af indsigterne omkring antagelsen 'En styrkelse af deltagelsen kræver, at vi praktisk gør det så nemt som muligt at deltage - fx ved at deltagerne får sms-påmindelser, forplejning og penge til transport om nødvendigt':

De vigtige indsigter for os i forhold til denne antagelse er, at det overordnet set har en god effekt på eleverne, når der sørges for praktikken med SMS-påmindelser og forplejning. Målgruppen taget i betragtning, er det en god investering at prioritere en SMS-påmindelse samt sørge for forplejning. Dette for at sikre og styrke deltagelsen for målgruppen - de 13-24-årige, der oftest vil gå i skole eller på en ungdomsuddannelse, som kræver tid og energi af dem. Idet vi også ønsker at sikre og styrke deltagelsen for elever, der kan komme fra forskellige sociale og kulturelle baggrunde – herunder ressourcetsvage familier - kan forplejning, penge til transport og SMS-påmindelser være med til at skabe de bedste forudsætninger for deltagelse. Dette er en vigtig indsigt for os, da Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte ønsker at favne elever fra forskellige sociale og kulturelle baggrunde. Idet at placeringen af de forskellige workshops har været så centrale i forhold til elevernes udgangspunkter har medført, at transport ikke umiddelbart for nogle af eleverne har været en udfordring i forhold til hverken penge eller tid.

b) En styrkelse af deltagelsen kræver at deltagerne har medindflydelse og opbygger medejerskab samt sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket

Denne antagelse beror på en tanke om, at hvis deltagerne selv bliver den primære drivkraft i skabelsen af fælles værker, bliver de en del af et forpligtende fællesskab, hvor de føler sig uundværlige, hvorfor eleverne vil være motiveret til at være til stede og deltagende i aktiviteterne. Denne antagelse kunne have været delt i to kortere sætninger, men er skrevet som en lang sammenhængende sætning, idet vi

antager, at eleverne vil opleve medejerskab- og indflydelse, når de deler ud af dem selv og erfarer, at deres virkelighed er værdifuld for fællesskabet og udtrykket. Indledningsvist vil vi fokusere på elevernes oplevelse af at sætte sig selv i centrum og dele personlige historier.

Hvordan har eleverne oplevet at sætte sig selv i centrum for udtrykket og dele personlige historier?

Vi spørger eleverne i et fokusgruppinterview, hvordan de har oplevet at bruge deres eget liv som omdrejningspunkt i udtrykket, hvortil de siger følgende:

Frederik:

Jeg kom med en konkret fortælling fra mit eget liv, og så bearbejdede vi den, og så blev den brugt til det endelige resultat. Vi blev spurgt ind til fortællingerne, for vi skulle skrive om et objekt, der betød noget for mig, og så skulle vi skrive om historien bagved. Og det var ligesom der, det startede.

Carl:

Jeg tænkte, at min livshistorie var meget fed, for jeg har også været meget selvstændig for at sige det sådan, meget alene, og jeg tænker sådan, at jeg ikke er den eneste, der hører mit nummer [læs: det musiknummer, Carl ender med at producere i forestillingen] og tænker, at de har det sådan. Det betyder meget, for jeg er også adopteret. Så jeg tænker mest sådan, at hvis folk er adopteret, så er der nogle spørgsmål eller følelser, der kan være på samme måde.

Oliver:

Jeg har haft en lidt unik mulighed for at vende mit liv lidt på vrangen og krønge mit hjerte foran folk, for jeg har haft to lyriske mennesker inden over mit og vejledt mig, plus at jeg har haft ti minutter alene inde på scenen, så der har været frie tøjler til virkelig at gå dybdegående til det.

Asel:

På vores workshops synes jeg, at det var megafedt, at vi kunne få lov til at skrive vores historier, og jeg synes, det var megafedt, at der blev taget initiativ til at arbejde på hver og én på den måde, man selv ville have det. Og så følte jeg, at vi alle var enige i, hvordan vi skulle give hinanden respons, og jeg synes, at Birgitte og Jakob var med til at sige, at vi selv bestemmer, at de er her for at hjælpe. Så blev det lavet på en megacool måde, hvor vi fik fortalt vores historier. Så det var fedt!

Naja:

Ja, altså jeg synes, det passer meget godt, det var meget frie tøjler, så fik vi noget feedback, og så kunne vi bruge det til noget. Men ellers var det meget baseret på vores tanker om, hvordan det skulle foregå.

Asel:

Jeg er enig med Naja. For man følte virkelig, at man blev accepteret i alle sine historier. Der var ingen, der dømte én. Det var sådan: 'Det er din historie, hvor er det fedt, den arbejder vi på', og alle var så søde.

Carl:

Det er ikke kun workshops, også bare når vi har været samlet, at vi har fortalt vores historier og været åbne, det var fedt at ingen dømte os, så jeg er enig med jer to.

Oliver:

Jeg er enig. Det var ikke sådan: 'Nu skal vi finde en historie', det var mere: 'Hvad er din historie? Og hvordan fortæller vi den så?' Så det var ikke sådan: 'Nu skal vi ind og finde en historie, som passer til det her, eller har du den her specifikke historie.' Det var ikke noget i den dur. Det var sådan: 'Fortæl, fortæl, sæt sammen – og hvordan fortæller vi så det på en fed måde'.

Carl:

Jeg har fortalt lidt af min livshistorie, et par punkter, men måske hvis vi havde mere tid, kunne jeg have gået mere i dybden med tingene, jeg fortalte bare toppen af isbjerget. Så jeg kunne have gået mere i dybden, hvis vi havde mere tid. [...] Hvis du laver teater og fremstiller, så er det godt, at have lidt mere tid til at kende hinanden. Jeg kender stadig ikke helt navnene på nogle af de folk, jeg arbejder med. Men vi kender sådan nogenlunde hinanden, vi er gode til at arbejde med hinanden. Men hvis vi kendte hinanden lidt mere, havde lidt mere tid til at kende hinandens livshistorier. Det her projekt hedder Story of My Life. Men jeg ville gerne dele livshistorier. Bare for at forklare lidt og få en dybere mening i det.

Eleverne udtrykker på forskellig vis, hvordan de historier, de fortalte, endte med at blive en del af den endelige produktion. De fortæller også, hvordan deres mening blev vægtet højt fra undervisernes side, som gjorde meget ud af at fortælle eleverne, at det var dem, der bestemte over udtrykket. Carl kommer også med en vigtig pointe i forhold til at fortælle sine historier i kunst- og kulturaktiviteter som Story of My Life. Han noterer, at han bare fortalte ”toppen af isbjerget”, og at han – med mere tid – ville have

været i stand til at gå mere i dybden. I et fokusgruppelinterview mellem workshoplederne Birgitte og Jens kommer Birgitte med en lignende pointe. Hun siger:

[...] vi har så kort tid. [...] Altså bare det der med at lure, hvem de er. [...] Men da vi så ligesom gik i gang med anden gang, [...] der kunne jeg mærke, at jeg ikke var klar på, hvad det er de skal. Hvad er det for nogle historier? Hvordan sikrer jeg mig, at det er en god historie, de fortæller? For så skriver de et eller andet. [...] Det vil de gerne, og det er rigtig fedt. Men jeg må sige, at det der er begyndt at gå op for mig er, at i forhold til at det skal være en forestilling, så er det jo bare at kradse i overfladen til at starte dem, for der er jo ikke nogen, der udleverer sig selv den første gang. Der er en større eller mindre grad af overfladiskhed, i det de har fortalt. [...] Der var én, der havde lavet en meget overfladisk, abstrakt ting. Hun sagde sidst, at hun havde tænkt på, at hun gerne ville have lavet noget andet. Og så satte vi os ned, og så skrev Jakob, mens hun fortalte om søvnløshed. Det er jo ikke 'åårb, jeg har anoreksi'. Man skal jo heller ikke have de der voldsomme problemer. Men når hun bare fortæller om, at hun ikke kan sove – det synes jeg var megafedt. Så vil de rigtig gerne tage deres historier, og så laver de dem som små scener. Og igen: Det er ikke særligt god kunst, men de er enormt begejstrede selv. [...] men her, der er det også noget med, hvad vil de gerne selv? [...] Så noget med tid. Jeg føler, at de ville begynde at kunne fortælle historier, plus at jeg ville kunne begynde at stille dem spørgsmål, som er mere 'Hvad er det, du mener med det der?' Det er ikke fordi, at jeg er ude på at høre, hvad det er for nogle konflikter, de har med deres forældre eller noget, men det handler om tilliden til at fortælle.

Denne udtalelse giver anledning til en overvejelse omkring et tiltag i forhold til vores oprindelige antagelse; for at eleverne føler en tillid til fællesskabet og deres undervisere, kræver det tid. Mere tid ville kunne skabe en større tillid til at gå i dybden med sine historier og ikke bare ”kradse i overfladen”, som Birgitte siger, eller dele ”toppen af isbjerget”, som Carl fortæller. Tid er således en vigtig faktor i forhold til at have tillid omkring at dele ud af sig selv.

Jesper, lærer i en modtagerklasse, kommer også med en vigtig udtalelse omkring tryghed og prioritering i et interview. Han siger:

Det har gjort en kæmpe forskel for vores elever. At have så søde undervisere [...]. Vi har jo de her sårbare elever, som bare nød at være i det der rum, og som var meget glade for underviserne og følte sig trygge og var klar til at prioritere det så meget, som de kunne. Der vil altid komme afbud [...]. Men de har virkelig gjort, hvad de kunne for at prioritere det. Og jeg var overrasket over, hvor mange gange nogle

af dem var afsted. Jeg synes, det var en succes. I det tidsrum, hvor de havde workshops, var det noget, de så frem til, glæded sig til og var glade for. Jeg tror, det har været godt for vores elever. Små skridt. Også i forhold til integration i det danske samfund. Jeg tror, det har gjort en forskel, en god forskel.

Dette siger noget om, hvordan eleverne i modtagerklasserne på ViTo trods en sårbarhed oplevede at føle sig trygge i undervisningen. Jesper udfolder, hvordan de havde lyst til at dele ud af dem selv, idet deres undervisere viste interesse i deres liv og gav dem opmærksomhed. Han tilføjer: ”Jeg ved godt, at det lyder som en kliche, men de følte sig som normale unge.”, hvilket Jesper fortæller medførte, at de deltog meget længere tid, end han havde regnet med, at de ville gøre. Det var først, da de skulle have prøver på Bellevue Teatret – i stedet for på Tranegårdsskolen, hvor de hidtil havde været - at eleverne meldte fra. Indtil da nød de, som Jesper siger, at være tilstede og få den opmærksomhed, de fik fra underviserne og gjorde alt, de kunne, for at prioritere deltagelsen trods forskellige personlige udfordringer.

Opsummering af den del af antagelsen, der lyder: ’En styrkelse af deltagelsen kræver, at deltagerne sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket’:

Eleverne oplever i høj grad, at det er fedt at bruge sig selv som centrum for udtrykket, og at de har en god oplevelse med dette. Selvom tid fremhæves som et vigtigt element i forhold til tryghed, fortrolighed og tillid, er Jespers udtalelse om, at de 4 unge – trods projektets korte forløb – oplevede en tryghed ved at dele ud af sig selv til workshopene. Det bliver ikke desto mindre fremhævet som et muligt tiltag, at deltagelsen styrkes, når eleverne har god tid til at tænke over, hvilke historier fra deres eget liv de ønsker at dele med fællesskabet, da tid fordrer tillid og tryghed - både i forhold til lysten til at dele, fortælle og spørge ind. Denne oplevelse og observation deler alle involverede parter i projektet hos både Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte og C:NTACT, der alle havde ønsket mere tid til projektet, men ikke kunne igangsætte rekrutteringsprocessen – og dermed workshopene – før grundet praktiske forhindringer.

Hvordan har det påvirket elevernes deltagelse og engagement at sætte sig selv i centrum og dele personlige historier?

I forlængelse af ovenstående, vil vi her udfolde, hvordan det har påvirket de involverede parter i Story of My Lifes deltagelse og engagement at dele egne historier. I et dybdegående interview med eleven

Frederik, fortæller han, hvad det har betydet at dele historier fra eget liv. Han siger blandt andet følgende:

Jeg er meget komfortabel med at snakke om mig selv på en eller anden måde nu. Det er ikke en megastor deal. Det er bare noget, jeg kan gøre. [...] Jeg tror bare, at det var det her med, at den her historie – jeg plejede næsten at græde, hver gang jeg tænkte på det – den er bare blevet til kunst på en eller anden måde i stedet for. Og siden jeg har gået igennem den så meget, har den ikke mistet betydning, men den har ændret betydning. Jeg siger [i historien] 'Jeg tilgiver hende' og sådan noget, selvom jeg ikke normalt har tænkt det. Men når man siger det så mange gange, så kommer det lidt i opfyldelse på en eller anden måde. At komme igennem den historie så mange gange har hjulpet mig med at komme over det. Og det har så hjulpet mig i andre situationer.

Han uddyber, at det ikke altid er lige nemt at fortælle hans forældre om det, der rører sig indeni ham, men at han er blevet meget mere komfortabel med at snakke om ham selv i forbindelse med projektet. Han siger, at han har delt en historie på sin workshop, hvor han snakker om en relation til en gammel veninde, hvilket førhen har fået ham til at græde, når han tænkte på situationen. Men oplevelsen af at fortælle om situationen til workshoppen har medført, at den har ændret karakter for ham, og at tilgivelsen er blevet en selvopfyldende profeti grundet de mange gange, han har sagt historien højt på workshoppen. På den måde har Frederik - ved at sige sine historier højt - oplevet både at blive komfortabel ved at snakke om sig selv og været i stand til at bearbejde en oplevelse af en svær relation. Da vi spørger ind til, hvordan han følte medindflydelse og medbestemmelse til workshoppen, siger han:

Der var normalt en ret konkret plan, 'Først gør vi det her, så gør vi det her, så er der en pause'. Men da vi kom lidt længere ind i processen, hvor vi begyndte at lave scener, eller startede på scener, der havde vi ret meget indflydelse på det selv, fordi vi skulle skrive vores eget manuskript ud fra den tekst, vi havde lavet. Vi skulle ligesom være vores egen instruktør og iscenesætte det, og så fiksede vi lidt ting efter. Hvis vi lavede om på en scene, så kunne det være, at én af os havde en idé, og den prøvede vi så. Og så kunne det være, at vi gik med den.

Her beretter Frederik om, hvad det har betydet konkret til workshoppen, at de har arbejdet med deres egne historier. En vigtig indsigt her er, at Frederik i kraft af at bruge sine egne historier tog ejerskab til workshoppen, da eleverne selv havde indflydelse på iscenesættelsen og udtrykket. Han beskriver,

hvordan eleverne til workshoppen kunne bidrage med idéer, og hvordan idéerne også kunne blive en del af det samlede indtryk. Her kan vi altså erfare, at eleverne i praksis får indflydelse ved at have bidraget med egne tekster og idéer. I et dybdegående interview med eleven Asel siger hun:

Jeg tror faktisk, at jeg var ved at græde engang, da jeg skrev. Vi skulle jo skrive sådan nogle små historier, og der bed jeg mærke i, at det her betyder så meget for mig. Jeg havde aldrig rigtig tænkt over det, men nu er der en anden person, der skal spille min historie. Det var følelsesmæssigt ikke hårdt, men der var bare accept, og det havde jeg ikke lige forventet på sådan et punkt. Jeg havde bare forventet, at man fik en scene, og at det skal bare være noget. Når det bliver personligt på et eller andet niveau, der var jeg ved at græde! [...] Det var meget det der med 'Hvordan vil du have scenen? Er der nogle ting, du gerne vil lave om?' De var opmærksomme. [...] Okay, der kom lige en accept, at de ikke dømte mig på nogen som helst måde.

Asel kommer med mange relevante indsigter for os i denne udtalelse. Ligesom Frederik pointerer hun, at det har givet hende en accept at arbejde med sin egen historie, hvilket er noget processuelt, der har fundet sted, fordi hun har arbejdet med sin historie ved hver workshop. Det kunne tyde på, at både Asel og Frederik har oplevet en styrkelse af deltagelsen, da de ved at arbejde med deres egne historier har været uundværlige for fællesskabet og aktiviteten. Derudover skildrer Asel, at hun har været ophavskvinde til en historie, som en anden fra workshoppen skulle være en del af, hvortil hun af workshoplederne fik medbestemmelse over, hvordan historien skulle spilles. Det viser, at dét at sætte sig selv i centrum har medført, at hun har oplevet at få indflydelse og ejerskab over aktiviteten. Hun siger tillige:

Jeg følte virkelig [...], at man kunne snakke med dem. De gjorde det virkelig sådan, at de også var en del af denne her lille familie, vi havde skabt. Man måtte godt fortælle, hvad man selv kunne lide. De var sådan: 'Årh superfedt! Det er megafedt, det der. Hvor har du det fra?' Det var fedt, at de gik dybere i det man sagde, og ikke bare som i folkeskolen, hvor [de] siger: 'Det ser vi på.'

Denne udtalelse siger noget om, hvordan det opleves som elev, når underviseren på workshoppen har overdraget ejerskabet og giver udtryk for, at historierne er vigtige og værdifulde for udtrykket. Her bemærker hun, hvordan dette adskiller sig fra lærerne i folkeskolen. Sætningen: "[...] at de også var en del af denne her lille familie, vi havde skabt." skildrer, hvordan eleven oplever samskabelse og fællesskab til workshoppen, og hvordan det går hånd i hånd. Der opstår et fællesskab, idet eleverne

oplever at blive taget alvorligt, spurgt til råds og få indflydelse over udtrykket. Eleven Naja siger eksempelvis i et fokusgruppeinterview: ”Jeg følte, at alle var lige meget værd, og at der blev kigget på alle på samme måde. Så der var ingen, der var mere ’med’ end andre.” Dette er en sætning, der giver en indsigt omkring den medindflydelse og følelse af at være en del af et samskabende produkt og dermed vigtig for fællesskabet. Workshoplederen Jens udfolder i en skriftlige evaluering, hvordan han på sin workshop faciliterende, at eleverne delte og brugte deres eget liv i det kunstneriske forløb, og hvad det i hans optik har betydet:

Vi lavede indledningsvis nogle øvelser og brainstormer med deltagerne, som gik ud på at få dem til at sætte ord på deres følelser og tanker om deres liv, deres syn på verden som de oplever den, sociale relationer etc. Resultatet af det arbejde dannede retningen og gav os materiale som vi arbejdede ud fra, og det var noget vi vendte tilbage til og kiggede på for inspiration gennem hele forløbet. I vores workshop var det ret tydeligt, at deltagerne havde stor lyst til at arbejde ud fra deres egne tanker og liv. Det var tydeligt at de følte stort ejerskab, og det blev også en stor drivkraft for deres engagement.

Jens beskriver altså her, hvordan han som workshopleder i praksis skabte materiale ud fra elevernes virkelighed. Han siger hertil, at det var tydeligt, at det blev ”en stor drivkraft for deres engagement”, og at ”de følte stort ejerskab”. En værdifuld indsigt for os er altså, at delingen af egne historier og skabelsen af materiale for Jens at se var et bærende element i forhold til det engagement omkring deltagelse, eleverne havde.

Opsummering af indsigterne omkring antagelsen ’En styrkelse af deltagelsen kræver at deltagerne har medindflydelse og opbygger medejerskab samt sætter sig selv i centrum blandt andet ved at bruge deres eget liv og virkelighed som omdrejningspunkt for udtrykket’:

Der er mange vigtige indsigter i forbindelse med denne antagelse, hvilke er forbundne, hvorfor vi har valgt at lave pile imellem som en illustration. Overordnet set er det tydeligt, at der er en sammenhæng mellem, at eleverne sætter sig selv i centrum, bruger egne historier og følelsen af, at de får indflydelse og ejerskab over udtrykket og produktionen. Dette i høj grad fordi, at de føler sig ligeværdige, accepteret og som en del af et fællesskab/familie, som de føler sig trygge ved at tage styringen med og over. Herunder er en opsummering af de vigtigste pointer brudt op for overblikkets skyld. Vigtige indsigter er:

At dele historier og blive accepteret: Eleverne beskriver, at det er fedt at dele historier med hinanden, og at de bliver accepteret i det, de kommer med og opmuntret i at dele det, de er komfortable med.

Fortrolighed og tillid: Med tid og plads, opstår der en fortrolighed og tillid til at dele, fortælle og spørge ind til hinanden og hinandens historier og virkelighed. Denne tillid opstår i høj grad, da underviserne skaber et rum, hvor eleverne finder tryghed ved at dele svære tanker.

For lidt tid: En vigtig indsigt er, at flere involverede synes, at der burde have været mere tid til at skabe og dele historier og lære hinanden at kende. Grundet den sene udbetaling og godkendelse var det ikke muligt at igangsætte projektet før. Det var ellers et stort ønske fra C:NTACT's side at påbegynde projektet lang tid før. Det håber vi at ændre, hvis vi får penge til endnu et projekt. Et tiltag, såfremt vi får penge til at udvikle og iværksætte et projekt igen, kunne være, at der skal være en længere periode med workshops – og ergo en længere periode med historieudveksling og skabelsen af et fortroligt rum elever og workshopledere imellem.

At strukturere og sammensætte historier: Eleverne beskriver, at de får forholdsvis frie tøjler til både at fortælle det, de har lyst til, og til at strukturere og sammensætte deres historie(r), som de finder mest meningsfuld.

At iscenesætte og instruere sig selv og andre: Eleverne beskriver, at underviserne overdrager ejerskab til dem ved at opfordre dem til at skrive manuskript på baggrund af egne tekster, instruere sig selv og andre og komme med egne holdninger til udtrykket. Denne medindflydelse beskrives som tydeligt anderledes end med lærerne i folkeskolen.

Medejerskab og medindflydelse: Dette ejerskab og medindflydelse fordrer en følelse blandt nogle elever som at være en familie, en del af et fællesskab og vigtig for det samskabende produkt, som eleven Naja siger: ”Jeg følte, at alle var lige meget værd, og at der blev kigget på alle på samme måde. Så der var ingen, der var mere ’med’ end andre”

c) En styrkelse af deltagelsen kræver at de voksne ”ambassadører” kan støtte og følge deltagerne i starten af processen indtil ny relation er opbygget til de ”nye voksne”

Ligesom afsnit 2.2.b har denne antagelse været udfordrende for at undersøge og få indsigter omkring. Vores intentioner med denne antagelse var, at voksne ”ambassadører” ville hjælpe os med at få adgang til en mere mangfoldig elevgruppe ved at være bindeled og skabe tryghed. Især børn og unge, der aldrig har gået på musik- og kulturskoler før eller hørt om C:NTACT, ville muligvis finde større tryghed i at høre om projektet fra nogen, de i forvejen havde en tilknytning til, end hvis de selv skulle tage stilling til projektet og tilmelde sig. Jesper, lærer i en modtagerklasse, var umiddelbart den eneste voksne ”ambassadør”, der fulgte sine elever i starten af processen og indtil en ny relation blev opbygget til workshoplederne. Som bemærket i indsigterne omkring afsnit 2.2.b, er det væsentligt, at vi i rekrutteringsprocessen havde kontakt til flere kontaktpersoner, der var engageret omkring at være ”ambassadører” og dermed bindeledet mellem deres institution (jf. et boligsocialt område i Gentofte, Gentofte Børnevenner og Bostedet Østerled). Grundet tidspres var det dog ikke muligt for de voksne ”ambassadører” at skabe motivere deres børn og unge til deltagelse. Det er dog italesat fra kontaktpersonerne, at de er meget interesseret i at høre mere, hvis projektet udføres en anden gang.

Opsummering af antagelsen ’ En styrkelse af deltagelsen kræver at de voksne ”ambassadører” kan støtte og følge deltagerne i starten af processen indtil ny relation er opbygget til de ”nye voksne”:

En vigtig indsigt er, at denne antagelse ikke har været brugbar for projektet grundet tidspres. Vi har i tidligere projekter haft succes med at anvende ”ambassadører” i projekter, som har ønsket at favne unge fra forskellige sociale og kulturelle baggrunde. Et tiltag ville derfor være at afsætte mere tid til, at

”ambassadørerne” kunne motivere børn og unge til deltagelse og dermed agere bindeled og tryghedsperson i starten af processen, indtil en ny relation er opbygget.

4. Tværfagligt samarbejde

Følgende er baseret på observationer, spørgeskema, dybdegående interviews, fokusgruppinterviews eller fællesevaluering med deltagere, undervisere, lærere eller forældre.

4.1. Kontekst for det tværfaglige samarbejde

Vores projekt består af et samarbejde mellem kunstnere fra hver sin organisation - henholdsvis Gentofte Musikskole, Kulturskolerne i Gentofte og C:NTACT.

Det, der kendetegner faggruppen fra Musikskolen og Kulturskolerne i Gentofte, er, at de har akademiske uddannelser bag sig og er fra det "institutionelle", som er bundet af overenskomst og lovgivning.

Det, der kendetegner C:NTACT's workshopledere, er, at de er fra det "uafhængige" og uformelle kunstneriske miljø og ikke nødvendigvis er kunstnerisk uddannede. Modelforsøget tager afsæt i C:NTACT's metode. Metoden er brugerdrevet, og eleverne får mulighed for at dele deres erfaringer og viden med hinanden. Vi udvikler et forløb, hvor fællesskaberne opstår ved, at unge tager del i – og bliver en del af – hinandens virkeligheder. Både undervisere og elever deltager aktivt igennem forløbet ved at skabe et fælles produkt. Metoden skaber et levende møde mellem eleverne, der gøder jorden for nye, positive fællesskaber, relationer og netværk.

C:NTACT bruger scenekunsten, dans, rap, digtning og musik til at sætte fokus på aktuelle og menneskelige problemstillinger i samfundet og til at skabe levende og ligevægtige møder mellem mennesker. Helt centralt i metoden er, at deltagerne skaber et produkt sammen. Det er med til netop at gøre fællesskabet forpligtende, da den enkelte ser sin rolle i sociale sammenhænge og opdager vigtigheden og stoltheden i ansvaret. Vores påstand er, at denne måde at arbejde på skaber en interesse hos de nye elever, fordi de på en vedkommende måde bliver med til at definere, hvad projektet går ud på.

Der arbejdes på Musikskolen kun i begrænset omfang med skabende processer, og på Dramaskolen er der erfaring med, at eleverne arbejder forestillinger frem. Vores erfaringer med skabende processer er positive. Vi oplever, at de giver et stort engagement og ejerskab for eleverne, men tilgangen er ikke en systematisk del af undervisningen. Derudover ved vi, at der er et stort ønske blandt både elever og

lærere om at arbejde sammen på tværs af kunstarterne. Vi har derfor et ønske om at afprøve C:NTACT's metode sammen med vores egne læreres metoder i stor skala for på den måde at kvalificere vores tilgang til eleverne og som noget nyt afprøve skabende processer og andre formater som et grundvilkår for undervisning. I et tværkunstnerisk samarbejde gives eleverne mulighed for at afprøve nye sider af sig selv og bidrage til et kreativt og åbent forhold til kunstarter og kultur.

Der har været 5 tværfaglige samarbejder med 2 kunstnere i hver. Nedenfor ses en liste over, hvorledes kunstnerne er sammensat i makkerpar. Navnene i parentes er det, vi har kaldt kunstnerne i denne rapport af hensyn til anonymisering.

- a) Musik og komposition - med pianist og komponist (Peter) og DJ og producer (Liam).
- b) Improvisation og koreografi - med trompetist (Aksel) og danser (Tinna)
- c) Teater og visuel kunst - med instruktør (Birgitte) og visuel kunstner (Jakob)
- d) Musik og street art - med trommeslager (Jens) og street-artist (Oliver)
- e) Rap og Storytelling - med rapper (Shayan) og forfatter (Niels)

Intentioner med det tværfaglige samarbejde og organiseringen heraf

- Kunstnerne har været parret i makkerskaber på tværs af organisationer og har dermed arbejdet tæt sammen om at lave workshops med deltagerne, hvor de også har bragt deltageres kompetencer og ønsker i spil.
- Det har været en intention, at makkerskaberne ikke nødvendigvis skulle parres mellem de mest oplagte kunstneriske udtryk, men i stedet søge at arbejde tværæstetisk – det vil sige, at vi eksempelvis har sat instruktøren sammen med en billedkunstner frem for en forfatter, som måske umiddelbart ville synes mere oplagt.
- Vi har hermed ønsket at udfordre kunstnerne; både ved at krydse dem på tværs af faglige profiler, og ved at bede dem om at eksperimentere med én, der udøver en helt forskellig kunststart end dem selv, samtidig med at de skal skabe et produkt sammen med deltagerne.
- Vi har ønsket at undersøge, hvilke gaver og benspænd dette samarbejde giver, samt, hvad der fik kunstnerne til at sige “ja” til at være med i projektet.

4.2. Indsigter omkring det tværfaglige samarbejde

Vores viden herom er baseret på en stor fællesevaluering, hvor alle kunstnere - med undtagelse af 3 - kunne deltage. Dette er suppleret af 2 fokusgruppinterviews samt 2 skriftligt indsendte evalueringer.

a) Hvilke faktorer og forhold synes særligt at have understøttet og fremmet det gode tværfaglige samarbejde?

Vi har opsamlet 6 udtalelser, som kondenserer kunstnernes betragtninger om det gode tværfaglige samarbejde herunder:

Shayan:

Jeg synes, det har fungeret rigtig godt og har været lige til højrebenet at blive parret med en forfatter i stedet for en producer eller lignende, fordi det har handlet om at skrive, der har været førsteprioritet. Det har jeg været vildt glad for. Vi var heldige at vores temperament mindede så meget om hinanden, så vi kunne nemt bygge ovenpå hinanden

Niels:

Jeg startede op lidt før Shayan, fordi han var på ferie, men vi fandt hurtigt ud af, hvordan vi kobledes vores to kunstarter sammen i forhold til, hvordan gør vi det brugbart for eleven.

Peter:

Jeg synes det har været fint samarbejde. Vi har jo begge været musikere, men der har været en fin suppleringsift. At kunne hjælpe eleverne i forskellige faser.

Jens:

Benspænd kan tit være med til at kickstarte den kreative proces, og det synes jeg var tilfældet i vores workshop. Vi fik hurtigt gennem forskellige øvelser skabt et sammenspil mellem de kunstneriske stilarter, og et vokabularium at udtrykke os med. Ret hurtigt gik lagde vi os fast på nogle sekvenser som i sit udtryk tydeligt kombinerer det visuelle med det musiske, og arbejdede så med at forfine udtrykket. Indimellem blev der arbejdet konkret i et kunstnerisk felt, men overordnet set har det været en gennemgående tematik for vores workshop at arbejde med sammenspillet mellem de to kunstarter. Vi har fra gang til gang planlagt vores workshops i fællesskab og efterfølgende evalueret forløbene og talt om, hvad vi synes fungerede godt, og hvad vi kunne tage med til den næstkommende workshop. Jeg sagde ja til at

deltage, fordi jeg trives godt i arbejdet med kunstnerisk skabelse. Det er en stor fornøjelse at hjælpe unge til selv at skabe og enormt spændende og givende både at opleve opståen og resultatet af det kunstneriske arbejde. Derfor vil jeg også sig ja, hvis jeg fik buddet en anden gang.

Oliver:

Jeg synes fra starten af, at det var en virkelig god idé at sætte to sammen, for når man starter med et blankt lærred, så er det bare megafedt at have en sparringspartner, så man kunne udveksle også i workshoppen.

Birgitte:

Fordi jeg ikke har prøvet at undervise før, var det dejligt at kunne blive sat sammen med én, der har undervist.

I forhold til opsamlingen af viden om det gode tværfaglige samarbejde, går det overordnet set igen, at kunsterne italesætter en oplevelse af, at det var en god og udviklende kombination af fagligheder samt en oplevelse af, at det var rart som kunstner at kunne samarbejde og sparre med andre kunstnere. Vi kan se, at underviserne af forskellige årsager fandt projektet spændende og meningsfuldt. Et fokus på samskabelse og kunstneriske samarbejder har især været trækplaster i forhold til deres deltagelse.

b) Hvilke faktorer og forhold synes at have vanskeliggjort det gode tværfaglige samarbejde i forhold til de udvalgte dimensioner?

I forhold til opsamlingen af viden om de vanskelige faktorer og forhold i det tværfaglige samarbejde, er der overordnet set 6 overskrifter eller kategorier, der går igen, når kunsterne italesætter vanskelige aspekter ved det tværfaglige samarbejde: 1) usikkerhed omkring, hvad er projektets overordnede mål, 2) at der var et skiftende antal elever og ergo ikke et sammenhæng forløb, 3) at der var for få elever, 4) at der var for lidt tid, 5) mere struktur eller en overskrift for hver workshop, og 6) at det foregik på en anden aktørs domæne. Vi har opsamlet udtalelser herunder, som kondenserer kunstnernes betragtninger om de vanskelige faktorer og forhold ved det tværfaglige samarbejde:

Usikkerhed omkring, hvad det overordnede projekt går ud på

Tinna:

Der er den kunstneriske del, vi skal lave en forestilling, for der kommer de her fantastiske unge mennesker, som vi bare gerne vil give en god oplevelse, for man kan jo godt mærke, at det er nogen, der

har brug for at føle sig hjemme eller "normale", så det er en kæmpe gave at kunne give unge sådan en oplevelse, men vi har også en kunstnerisk intention med at tage dem et sted hen, lære dem noget, tage dem et sted hen, inspirere dem og inspirere hinanden. I starten havde det som om, at vi skulle knække en kode, vi skulle lige finde nøglen.

Niels:

Der var en disharmoni mellem 'Okay, vi laver noget, som skal blive et stykke' eller 'Vi laver noget, fordi der er nogle unge, der skal have en god oplevelse af at blive mødt af nogle voksne'. Og den fandt jeg først ud af meget sent i forløbet.

Shayan:

Ja, det handler om, hvad målet er. Er målet at få flere elever, der ikke plejer at gå på kulturskoler til at gøre dét, eller er målet at lave et fedt stykke på Bellevue.

Birgitte:

Ja, det du siger med 'Er formålet at vi laver et pædagogisk forløb til elever eller det med Bellevue'. Så man står med et ben i hver lejr.

I ovenstående kan vi erfare, at det går igen hos underviserne, at de under projektet blev i tvivl omkring, hvad de skulle fokusere på og prioritere: et kunstpædagogisk projekt, der skal favne en bred elevgruppe i Gentofte Kommune eller en forestilling, der skal vises på Bellevue Teatret.

Et skiftende antal elever, der medførte et ikke-sammenhængende forløb

Tinna:

Meget spændende at blive sat sammen med en person, hvor man ikke vidste, hvad man kunne sammen. Det hele afhæng af, hvilke og hvor mange elever, vi fik, og hvad deres ønske var. Nu havde vi kun én til sidst på Bellevue. Men vi havde de 4 elever fra ViTo, som vi havde en opgave med i starten i forhold til at finde ud af, hvad der skulle ske. Vi blev nødt til at dele os op. Men så forsvandt de, og så kom de tilbage. Vi ville gerne have, at man kunne vide, hvad vi havde at arbejde med og at vi rent faktisk kan arbejde videre med det. Vi vidste ikke, om de var 7 eller 4, så vi skulle ændre plan hele tiden i forhold til, hvad vi havde planlagt – det gav ikke mening at følge den tråd, sætte den på vent, så vores idé blev en knude, der aldrig blev forløst. Den idé var, at musikken er kroppen, kroppen er musikken, det var vores idé fra starten af i forhold til fokus. Til sidst tænkte vi, at vi kunne lave nogle hverdagsbevægelser og lave

noget trompet ind over. Men så fandt de unge ud af, at de skulle stå på en scene, og så havde vi pludselig kun én ung tilbage. Vi fik hele tiden idéer, som vi måtte forkaste. Men den med musikken er kroppen, kroppen er musik, den var i vores bevidsthed som en idé.

Aksel:

Vi arbejdede mest hver for sig, men det fungerede godt, da vi arbejdede sammen. Det ville jeg gerne have gjort mere af. Hvis vi havde haft et længere forløb med en flok unge, hvor vi virkelig havde kunne arbejde med dem.

Shayan:

Et element kan også være i forhold til jeres rapdrengene [de 4 unge fra ViTo], nu nåede jeg bare at møde én af dem, der er bare en ny ting i rap, som er, at deres idoler ikke spiller koncerter, det der med at være på scenen er der en ny bølge af rappere, der ikke synes er fedt. For det er også et autenticitetsspørgsmål. Så måske er det derfor, at rapdrengene ikke ville stå på Bellevue.

I ovenstående tydeliggøres det, at det – især for Tinna og Aksel, der underviste på samme hold – var en udfordring med de skiftende antal elever, hvilket medførte, at de havde svært ved, at de fra gang til gang kunne samle op, hvor de slap sidst, da de ikke var sikre på, hvem der ville møde op den pågældende dag.

Få elever

Niels:

Da der var så få elever, endte der med at være meget spildtid, så jeg kunne godt have tænkt mig, at der var flere elever.

Shayan:

Vi var heldige, at der kun var én elev, så vi kunne dedikere os til det. Helt frem til det sidste, finpudsede vi og skrev. Hvis der havde været ti havde det været anderledes. Hvis der havde været to havde det været anderledes.

Niels og Shayan snakker i ovenstående om, hvordan det var, at der på deres workshop var så få elever, som der var. Niels bemærker, at der var meget spildtid, og at han derfor gerne ville have haft flere elever, hvorimod Shayan ser det som et positivt element.

For lidt tid

Birgitte:

Vi kan godt lave et tema eller en idé i forhold til, hvad man vil. Men du bliver nødt til at være fleksibel, for du aner ikke, hvem der møder op. Jakob sagde ret hurtigt, at det vigtigste var, at det skulle føles fedt for dem at være der. For vi kender dem heller ikke godt nok til, at de har lyst til at dele deres dybeste hemmeligheder med os. Vi oplevede også, at vi faktisk var ved vejs ende, da vi endelig fik noget, vi kunne arbejde ud fra – så kunne man lige bruge lidt længere.

Tinna:

Jeg kunne godt have brugt noget mere tid.

Oliver:

Hvis der var penge til det, ville det være fedt at have mere tid. For jeg oplevede, at både graffiti og tromme var så nye områder for eleverne, så der skulle være mere plads til leg, fordi jeg oplevede først, at hanen blev tændt lidt længere ind i projektet.

Peter:

Jeg ville have syntes, det var spændende, hvis der var en større grad af leg og proces indledningsvist, så man ikke så hurtigt skulle præsentere noget. Og det ville have været skønt, at vi kunne vente lidt med at producere, da det fastholder en proces i et udtryk. Alt dette ville nok have været lettere, hvis man havde deltagerne på plads fra start, og de var indforstået med, hvornår det hele foregik og ikke sprang fra løbende.

Det går igen hos de fleste undervisere, at de synes, at der var for kort tid til at lege og eksperimentere indledningsvist i processen. Både Peter og Oliver bemærker, at de ikke fik nok tid til at lege indledningsvist, og at de derfor alt for hurtigt følte, at de skulle fastlåse deres udtryk. Dette er en relevant observation i forhold til vores organisatoriske målsætning om, at de forskellige kunstneriske profiler skal udfordre og inspirere hinanden og sammen med eleverne undersøge og eksperimentere med, hvordan de forskellige æstetiske udtryk kan påvirke hinanden. Vi kan altså erfare, at det ikke er lykkes grundet tidspres.

Struktur vs. ikke-struktur

Jakob:

Hvis der er en struktur for vores tid, så bliver det også nemmere for at lade den struktur sive ned i elevernes struktur, så man ved, hvad der skal ske. Jeg kan sindsygt godt lide improviserede processer, hvor man ikke ved hvad der skal ske. Men vores elever havde nok følt sig mere trygge i at vide, at vi vidste, hvor vi var på vej hen.

Birgitte:

Man kunne lave en overskrift for hver gang.

Shayan:

Jeg synes, det var superfedt, at der ikke var andet struktur, end at Niels og jeg vidste, at vi var sammen.

Denne faktor er der lidt uenighed om blandt kunstnerne, der er både synes, at det kunne være gavnligt med en overskrift eller anden form for struktur at rette sig efter fra gang til gang. De nævner i fællesevalueringen, at de alle sammen fandt ud af at strukturere et forløb sammen, der kom både spontant og tog form af de elever, der var fra gang til gang. Ikke desto mindre er det en mindre faktor, som er tæt forbundet til spørgsmålet om antal elever og udskiftning af elever.

En anden aktørs domæne

Jakob:

Noget jeg oplevede var, at vi havde to afdelinger af samarbejdet. Én hvor jeg synes, at vi var meget på lige bane her i huset [Byens Hus, Hellerup] og én på Bellevue, hvor man bare kunne mærke, at Birgitte havde så meget mere erfaring, at jeg bare var sådan lidt handlingslammet og ikke vidste, hvad jeg skulle gøre af mig selv. Fordi det var så professionelt. Og det samarbejde, der skulle opstå, var mere mellem teknikere og instruktør. Så man kunne også holde det her i huset, og så kunne vi alle have været mere i spil.

Birgitte:

Ja, mange ting ville have fungeret godt i et lille rum, så kunne man teste noget, der ikke kan lade sig gøre på Bellevue.

Peter:

Vi har meget bevæget os på Liams domæne, da den afsatte tid gør det utroligt svært at dykke ned i selve musikken og håndværket, der følger med. Generelt er musik ret udfordret som medie i denne proces - når man skaber med instrumenter live. Det er næsten kun stemmen og for-producerede numre, der er mulige medmindre eleverne har spillet før. Min tilgang som frit improviserende musiker var lidt svær at få til at gå i bak med Liams Producer-tilgang, hvor alt er funderet omkring klik og tempo. Det var ikke noget problem, men jeg indså hurtigt at dette - også på grund af tid og elevernes færdigheder - ikke var et projekt, hvor min faglighed kom meget på banen.

Jakob og Peter giver begge udtryk for, at de på forskellig vis oplevede, at det havde betydning for samarbejdet, at aktiviteten bevægede sig over på den enes domæne. Dette var for både Jakob og Peter udfordrende og ikke ønskværdigt i forhold til det kreative samarbejde.

c) Hvilke tiltag kunne sættes i værk for at styrke det tværfaglige samarbejde?

I forhold til opsamlingen af viden om, hvilke tiltag kunne sættes i værk for at styrke det tværfaglige samarbejde, nævner flere en bedre og mere systematisk rekrutteringsproces. Det var, som før nævnt, ikke muligt at rekruttere mere og bredere grundet tidspres. Med mere tid, kunne vi imødekomme nogle af de vanskeligheder, der er nævnt ovenover i afsnit 4.2.b. – især udfordringen ved for få elever og for lidt tid. Med et længere rekrutteringsforløb og dermed også flere elever, ville vi også imødekomme udfordringen med de skiftende elever, da der er mere fleksibilitet i forhold til et skiftende elevtal, hvis der er flere elever. Derudover kan undervisernes forslag til tiltag inddeles i to overskrifter: 1) at alle underviserne - og deltagerne - kunne mødes med henblik på at få viden og indsigt i, hvad projektet er og kan og 2) at lade alle workshops være samme sted og tid. Det kondenseres i udtalelserne herunder:

Et længere forløb med et introducerende møde mellem alle parter af projektet

Oliver:

Det kunne have været megafedt at mødes inden, måske en aften, og fra start af kunne vide, hvordan vi kunne bruge hinanden, få en forståelse af de andre workshops, hvor de ville hen, og hvad de kunne.

Tinna:

At have mødet nogle timer inden vi skulle mødes med de unge for at prøve ting af – for nok har man nogle idéer, men hvordan fungerer det i praksis. For nu skulle vi prøve ting af sammen med eleverne.

Niels:

Det kunne helt klart have været dejligt at mødes alle sammen og få en forståelse for, hvad de andre laver. For det vidste jeg ikke. Jeg vidste bare, der var 5 workshops.

Peter:

Jeg ville måske sige ”ja” under forudsætning af, at projektet var meget tydeligere planlagt. Der er nødt til at være kontakt til eleverne på forhånd. Der skal være en meget tydeligere plan for, hvornår man mødes, og hvad arbejdet reelt indeholder.

Shayan:

Man kunne vise en video af, hvad projektet kan.

Dette afsnit rummer ’løsninger’ på mange aspekter fra vanskelighederne fra afsnit 4.2.b. Med mere tid inden workshopene, kunne kunstnere mødes og få indtryk af hinanden og projektet samt kunstnerne kunne mødes med eleverne med henblik på at skabe en fortrolighed, struktur og viden om projektets omfang allerede fra start. I denne forbindelse kan man tydeliggøre, hvad projektets mål er – både kunstpædagogisk og organisatorisk, således at underviserne ikke finder det udfordrende, hvad de skal prioritere til undervisningen. Shayan kommer med forslaget, at man kunne vise en video af, hvad projektet kan, hvilken allerede er produceret og klar til at vise nye elever, hvis vi får lov at udføre projektet igen.

Alle workshops på samme tid og sted for at skabe større sammenhæng

Shayan:

Hvis det skal vises samlet og blive en samlet forestilling, kan man med fordel holde alle workshops samme tid og sted, men det kræver at der er en, der tager det store ansvar.

Jakob:

Noget jeg oplevede var, at vi havde to afdelinger af samarbejdet. Én hvor jeg synes, at vi var meget på lige bane her i huset [Byens Hus, Hellerup] og én på Bellevue, hvor man bare kunne mærke, at Birgitte havde så meget mere erfaring, at jeg bare var sådan lidt handlingslammet og ikke vidste, hvad jeg skulle gøre af mig selv. Fordi det var så professionelt. Og det samarbejde, der skulle opstå, var mere mellem teknikere og instruktør. Så man kunne også holde det her i huset, og så kunne vi alle have været mere i spil.

Dette afsnit rummer en 'løsning' på det aspekt af vanskelighederne fra afsnit 4.2.b, der omhandler, at workshopen foregår primært på den enes domæne. Derfor inddrages Jakob' udtalelse igen her, da både han og Shayan foreslår at lade workshoppene og forestillingen være det samme tid og sted – eksempelvis i Byens Hus. Dette vil også imødekomme nogle af udfordringerne om deltagelse, afsnit 3.3.a og 3.3.b, der omhandler, at nogle deltagere sprang fra, idet de fandt ud af, at forestillingen var på Bellevue Teatret. Dette er allerede skrevet ind i projektbeskrivelsen til, hvis vi forhåbentlig får penge til et projekt igen.

5. Sammenhæng og forankring

5.1. Den tværfaglige praksis som fundament for adgang og deltagelse

a) På hvilke måder har den tværfaglige praksis understøttet modelforsøgets mål for adgang og deltagelse?

Vi har haft antagelser omkring, at en kombination af fag ville give flere elever lyst til at tilmelde sig og deltage i projektet. Det tydeliggøres i de ovenstående afsnit om adgang og deltagelse, at eleverne har fundet det interessant og inspirerende at arbejde tværæstetisk- og kunstnerisk. Fra afsnit 2.3.d. kan vi erfare, at udbuddet af nye fag for både de elever og forælderen, vi snakkede med, var en primær faktor til, at de tilmeldte sig. Adgangen fremstår altså som styrket kva den tværfaglige praksis. Når vi spørger eleverne, hvordan det har været for dem at blive undervist af to undervisere med hver deres kunstneriske baggrund, svarer de:

Asel:

Jeg synes, det var fedt at have to undervisere med forskellige baggrunde. Nu havde jeg jo Birgitte og Jakob. [...] Jeg ved jo godt, at de er talentfulde mennesker, men de er megatalentfulde mennesker. F.eks. var der en, der sagde 'Lad os lige putte noget trompet indover det her'. Nå! Det havde jeg slet ikke tænkt på. Så det var meganice. Lige i min workshop ved jeg, at skuespillet fyldte lidt mere end i den anden workshop. Men jeg synes, at de to lærere gjorde det så fint med at balancere de to ting. Jakob er jo en dygtig tegner, men han var også en dygtig teatermager. Så han sagde 'Det kunne være fedt, hvis I tog nogle billeder, og vi kunne sætte det ind her'. Så det hele blev balanceret med, at der kom nogle små ting indimellem, hvor jeg tænkte, 'Gud, det er jo noget fra den anden lærer, men det passer så godt ind i den her'. Det var de megagode til. [...] Så kunne vi skabe – og det lyder meget cheesy – en harmoni mellem de to ting.

Frederik:

Det synes jeg har været godt, faktisk. Lige præcis i vores tilfælde brugte vi ikke den billedkunst, vi lavede, men jeg synes stadig, det var rart at gøre – også fordi man tegnede på forhånd, og det var sjovt at lave, selvom man ikke brugte det. Men jeg synes, at det fungerede godt fremfor, hvis det kun var et fag. De passede ret godt sammen på en eller anden måde. De kommenterede også på hinandens arbejde. [...] Nu er de jo begge to meget kreative fag [...]. De spiller ret godt sammen generelt, fordi de har det her kreative emne tilfælles. Det der med, at du tegner din yndlingsting, og så spiller du det. Det kombinerede

de ligesom [...]. Men det var meget opdelt, synes jeg. Vi startede altid med at lave noget teaterkunst, og så noget billedkunst. Jeg synes godt, at det kunne være blevet kombineret – nu ved jeg ikke hvordan – men det føltes meget sådan 'Nu gør vi det ene', og så 'Nu gør vi andet'.

Carl:

Det fungerede rigtig fint, faktisk. Liam ved mest om sådan nogle ting som hip-hop og sådan noget, og hvordan man bygger en sang med teknologi. Og så var der Peter, som kan spille klaver. Han er også god til musik. Han ved, hvordan man kan opfinde sange. Han var personen, der startede ideen om at lave min egen sang. Det tog mig sådan 45 minutter bare at have idéen, hvor jeg tænkte: 'Det kan jeg rigtig godt lide det her'. Og det var det, der inspirerede mig til rigtigt at sige: 'Det her bliver et nummer'. [...] De gav mig idéer til: 'Hvad synes du om det her, hvis vi gjorde det her? Og hvis du siger nej, så dropper vi det'. Så de gav mig ideer, men jeg kunne også sige fra, hvis jeg ikke kunne lide det.

Asel, Frederik og Carl giver i ovenstående udtryk for, at den tværfaglige praksis for dem har fungeret godt, og at kombinationen har bidraget til, at de fik nye idéer og inspiration til nye måder at udfolde sig kreativt på. I udtalelserne tydeliggøres det ligeledes, at der er forskellige betragtninger omkring, hvordan fagene komplementerede hinanden. Alle 3 synes, at fagene passede godt sammen, men Frederik udtrykker blandt andet, at det var ”meget opdelt”, og godt kunne kombineres mere, som han siger. Ikke desto mindre ser de alle potentialerne i den tværfaglige praksis og udtrykker – i både ovenstående citater og de øvrige citater i evalueringen - at den inspirerede dem til eksempelvis at opbygge egne musiknumre med først en musiker og senere en producer, give sig i kast med at instruere sig selv og hinanden på baggrund af billeder fra ens hverdag og danse hverdagssituationer ud til lyden af en trompet. Kirsten og Peter fra Det Danske Kongelige Musikkonservatorium har observeret 2 workshops og 1 fællesprøve på Bellevue Teatret (det fulde dokument med refleksioner vedhæftes som bilag 1). De skriver om undervisningsformen:

Ved siden af denne ”loose” stemning var [...] underviserens tydelige drive, fordi de havde en ret skarp deadline. Vi formoder, det kræver en del af underviserne, da de balancerer mellem at producere et produkt og motivere eleverne, og samtidig skal de som undervisere lære hinanden og hinandens fagligheder at kende; det tværfaglige og tværkunstneriske møde. [...] Vi oplevede underviserne som meget bærende for, at der opstod udvikling i undervisningen. Fordi undervisningen i så høj grad tog udgangspunkt i de unges egne oplevelser, tanker og idéer, kom det til at fremstå som et kreativt og jævnbyrdigt møde mellem unge og voksne, hvor de unge i høj grad oplevede at blive taget alvorligt. Lærerne forsøgte at få eleverne ind

i processen med stort engagement, nærhed og forståelse for de unges verden. [...] Det var tydeligt, at underviserne var vant til at stå i en kreativ og udviklende proces og var god til at gribe små ideer og forme dem, også selvom det ikke altid var indenfor deres eget kunstneriske felt (fx en trompetlærer der arbejdede med tekstskrivning). Her kom det kunstneriske møde mere til at handle om at forme en ide kreativt end det egentlige kunstneriske niveau. [...] Ved begge workshops var det tydeligt, at lærerne arbejdede med, at eleverne selv skulle skabe indholdet, og at udtrykket skulle tage udgangspunkt i elevernes egen verden. Der skabtes derigennem et engagement og ejerskab til materialet, som blev bærende for det kunstneriske udtryk i forestillingen. Samtidig var det også vores indtryk, at der skabtes endnu mere engagement i undervisningen, når det faglige perspektiv og dermed lærerens kompetence blev bragt i spil. Åbningen til, at eleverne kunne udtrykke sig selv og bringe deres verden frem, kunne undertiden komme til at virke lidt som et krav. Nogle gange har man måske ikke så meget, man nødvendigvis vil udtrykke, og der kan være både en tryghed og en udfordring i at arbejde mere formelt og stringent med et kunstnerisk udtryk (f.eks. at øve sig på graffitiskrift eller få musikalske detaljer på plads). Det er en vanvittig vigtig ting at lære de unge, men en proces der kræver meget tid og mange forsøg. [...] Denne projektbaserede undervisningsform skaber engagement. Den åbner muligheder for at unge og voksne kan mødes og udvikle sig, og den bringer de faguddannede læreres kompetencer i spil på nye, kreative måder.

Her nævner de, hvordan de har oplevet at være en flue på væggen ved 2 workshops. De pointerer, at det *skaber* et engagement i de unge at deltage i et dette projekt, og at underviserne formår at give ejerskab til materialet – selvom det kunne opleves som et ”krav” at inddrage egne historier, som de noterer. De noterer endvidere, at den tværfaglige praksis åbner muligheder for unge og voksne, de udfordres kreativt og lægger op til at forme nye idéer i fællesskab.

Den tværfaglige praksis har på den måde understøttet deltagerens handlemuligheder, ejerskab og engagement, idet underviserne har givet deltagerne mulighed for at få indflydelse og medbestemmelse over, hvad der skulle finde sted på workshoppen og har spurgt ind til, hvad deltagerne *selv* ønskede at arbejde med.

b) Hvilken ny viden om adgang og deltagelse er skabt i kraft af samarbejdet?

Vi kan ikke udelukkende bekræfte, at det er tilbuddet af nye, tværfaglige fag, der fået deltagerne til at melde sig. Det er snarere en kombination af, at det er nemt, gratis og uformelt, at der blev holdt nogle inspirerende oplæg for deltagerne (ung-til-ung), og at det er spændende med flere professionelle kunstnere med forskellige baggrunde, har alle sammen bidraget til, at deltagerne meldte sig og fandt

deltagelsen meningsfuld. Fra deltagere og undervisere kan vi erfare, at selvom det for de fleste var spændende og udviklende at bruge sig selv som centrum for udtrykket, var det for nogle deltagere også interessant 'bare' at stifte bekendtskab med dygtige, professionelle kunstnere, der gav dem opbakning, viden, inspiration og ejerskab. Noget, der for mange deltagere medførte, at de følte sig trygge i relationen og fik lyst til at deltage uge efter uge for at se produktet og fællesskabet udvikle sig og vokse.

c) Hvilke nye måder at arbejde på er udviklet i kraft af samarbejdet?

Hele organiseringen af projektet har været markant anderledes end den daglige undervisning på Musikskolen og Kulturskolerne, og dette har påvirket samarbejdet til at gå i nye retninger på en række niveauer.

Først samarbejdet mellem underviserne og deltagerne, som har krævet en stor grad af åbenhed fra underviserens side, idet deltagerne selv skulle være med til at skabe indholdet til det færdige produkt. Man har således som underviser ikke kunnet forberede sig særligt meget på forhånd, da man ikke vidste, hvad deltagerne kom med. Her har det krævet stor åbenhed, nysgerrighed og lydhørhed, først at få deltagerne til at føle sig trygge nok til at byde ind med deres egne ideer og historier, dernæst at udvikle materialet *sammen* med deltagerne, således at de vedvarende følte ejerskab over produktet.

Dernæst samarbejdet underviserne i mellem, som har haft det benspænd at makkerparrene var sammensat på tværs af faggrænser og på tværs af kulturer. Også dette har krævet stor åbenhed både i planlægning og udførsel af undervisningen, da man hverken kender sin medunderviseres fag eller undervisningsmetode. Længere henne i processen har underviserne ikke blot skullet arbejde sammen med deres makker, men også i det store team, for at sammensætte en samlet forestilling på baggrund af det deltagerne havde skabt ude i de enkelte workshops.

I forhold til den daglige undervisning på Musikskolen og Kulturskolerne, hvor man kan sammensætte en fagpakke og planlægge en del af undervisningen forud for forløbet, har dette projekt krævet af underviserne at de kunne navigere i kaos og være åbne overfor det, der opstår undervejs. Når de har mødt til undervisning og prøver har de en stor del af tiden ikke vidst præcis, hvor det de var i gang med ville ende – både i forhold til samarbejdet med deltagerne og deres medundervisere.

Også produktmæssigt har vi arbejdet på nye måder, idet produktet på Musikskolen og Kulturskolerne normalt vises frem til en begivenhed inden for et afgrænset fagområde: en fernisering, en koncert eller

en teaterforestilling, hvor det som oftest er familie og venner, der kommer som publikum. Men i dette projekt blev det hele vist frem i et samlet tværestetisk udtryk – som en forestilling på Bellevue Teatret for et offentligt publikum. Vi har med dette projekt prøvet at arbejde mere organisk og samskabende med fagområderne, end vi hidtil har gjort.

Desuden har vi på ledelsesplan været forskellige organisationer, der skulle være åbne for at lære hinandens vilkår at kende. Vi har været organisationer med forskellig struktur, vaner og overenskomster, som skulle arbejde tæt sammen. Dette har krævet fleksibilitet, men har også betydet, at vi kunne være centrale medspillere samtidig med at nogle andre kunne overtage opgaver, som vi ikke selv havde kapacitet til at varetage i så stort et projekt som dette. Desuden har inspirationen fra hinanden åbnet vores øjne for nye måder at gøre tingene på.

5.2. Forankring

a) Hvilke muligheder ser I for at forankre og videreudvikle de positive erfaringer fra modelforsøget i jeres lokale kontekst?

Projektet har åbnet vores øjne for, hvor kompetente vores medvirkende lærere fra Musikskolen og Kulturskolerne er. De er i besiddelse af kompetencer til at arbejde med skabende processer og til at arbejde tværestetisk, men vi har endnu ikke rammerne til at de kan folde det ud. Vi må derfor udvikle den måde vi tilrettelægger undervisning og aktiviteter på, så vi kan sætte det uudnyttede potentiale i spil. Vi må også se på vigtigheden af, at de unge får en egen stemme i de aktiviteter, vi udbyder. Det er tydeligt, at det betyder noget for de unge, at de kan fortælle deres egen historie gennem kunsten, og det stiller nogle nye krav til undervisningen, til den dialog vi har med eleverne i undervisningssituationerne og til den måde vi ser på faggrænser på. Det kunne være spændende at tage udgangspunkt i det enkelte unge menneske og se på ønsker og potentialer og derefter sætte en ”fagpakke” sammen, fremfor at fagene er udbudt på forhånd, og man bare melder sig til et enkelt fag.

At arbejde med unge, der ikke benytter kulturtilbud i forvejen, giver nogle nye vinkler på både proces og produkt – begge dele bliver mere tidssvarende i forhold til unges kultur. Vi vil derfor gerne arbejde mere med denne gruppe af unge og ønsker at blive klogere på dem og deres prioriteringer, blive klogere på hvordan vi får dem til at deltage, og hvordan vi får dem i tale. Vi vil med fordel kunne arbejde videre med ung til ung formidling og også arbejde mere med vores lokale netværk med henblik på at udforske rekruttering gennem voksne ambassadører yderligere.

b) Hvilke barrierer ser I for forankring og videreudvikling?

Strukturen i vores undervisningstilbud skal gentænkes for, at vi kan arbejde mere tværestetisk og det kan give nogle logistiske udfordringer

Der kan også være flere omkostninger forbundet med samarbejde på tværs, da det kræver en mere omfattende planlægning og koordinering samt at de implicerede lærere skal finde et fælles sprog.

Det er desuden ikke alle, der ønsker at deltage i denne måde at arbejde på eller denne måde at blive undervist på. Vi må derfor have en opmærksomhed på at både lærere og elevers deltagelse fortsat er båret af både lyst og engagement.

Rekruttering af ”nye unge” er et stort område, som vi ikke ved særlig meget om. Vi mangler viden, ressourcer og medarbejdere til opgaven, og også midler til at sikre adgang og deltagelse for disse unge, når både transport og forplejning har en betydning. Vi skal vænne os til, at det kunstfaglige indhold i sig selv ikke er nok til at få disse unge til at komme og være med. Fællesskabet, muligheden for at fortælle sin egen historie, vedvarende opfølgning fra de voksnes side (SMS’er), det ligeværdige forhold mellem ung og underviser og mange andre ting, som nævnt i rapporten har betydning for, at de unge bliver i projektet. Hvor musikskolerne for relativt få år siden havde lange ventelister med børn og unge, der søgte vores tilbud, er det nu os, der søger de unges tid – rollerne er byttet om, og vi må tænke i nye baner.

Vi skal dyrke samarbejdet på tværs i kommunen mere, så alle der arbejder med unge har kortere vej til hinandens viden, kompetencer og kontakter.

C) Hvilke tiltag på lokalt, regionalt og/eller nationalt niveau vurderer I som nødvendige eller ønskværdige for at forankre og videreudvikle de positive erfaringer fra modelforsøget?

En måde at forankre og videreudvikle de positive erfaringer fra modelforsøget på, kunne være at lave lokale netværk, hvor der er mulighed for erfaringsudveksling og videndeling.

Til denne videndeling kan man også forestille sig et centralt placeret organ, der kan koordinere nye undersøgelser og konferencer om Musik- og Kulturskolernes plads i den moderne ungdomskultur.

Som beskrevet ovenfor er der en stor del af vores nuværende struktur, vaner og måder at gøre tingene på, der skal gentænkes og ændres. Dette udviklingsarbejde kræver en del ressourcer og derfor og også økonomiske midler. Dette er nødvendigt, hvis vi som Musik- og Kulturskoler skal følge med udviklingen og fortsat være en relevant og eftertragtet del af en mangfoldig gruppe af unge menneskers kulturliv.

